

DABARTIES BILDESIUOS

ATVYKO IŠ LIETUVOS
KUN. F. KAPOČIUS

Pirmadienį, rugsėjo 20 d. atvyko iš Lietuvos kun. F. Kapočius, Prisikėlimo bažnyčios (Kaune) statymo komiteto pirmininkas. New Yorke kun. F. Kapočius sutiko kun. A. Petraitis, Worcesterio lietuvių šv. Kazimiero par. klebonas ir kiti kunigai ir pasaulioniai. Kun. A. Petraitis savo automobiliu specialiai vyko į New Yorką parsivežti garbingą svečią kun. F. Kapočių į Worcesterį. Sveikina me atvykusį Garbingą Svečią, kun. F. Kapočių!

LIETUVOS PASIUNTI- NYBĖS ŽINIOS

1. Dėl penkių stipendijų Amerikos lietuvių jaunimui V. D. Universitete Kaune.

Amerikos lietuvių spaudoje buvo tilpę oficialūs ir neoficialūs pranešimai apie tai, kad jau šiemis mokslo metams prasidedant, Vytauto Didžiojo Universiteto Kaune lituanistikos skyriuje skiriamos penkių stipendijų Amerikos lietuviams. Pasekoje tu pranešimų pasirodė, kad yra žymus Amerikos lietuvių jaunimo skaitlius, kurie jau atsiliepė ir pareiškė norą tą progą pasinaudoti. Gaila, kad nevisi, o tik penki tegalės stipendijomis pasinaudoti, nes tai yra tik pirmas toks bandymas ir lėšų didesniai stipendijų skaitliui nebuvo galimybės parūpinti. Paduoti kandidatų prašymai jau pasiūti Kaunan ir naujų kandidatų prašymų jau nebelaukiama ir patariama nebesiūti iki kitos progos, apie ką, žinoma, bus pranešta atitinkamu laiku. Žymi dalis prašymų, kuriuos buvo surinkę p. J. Jonas Bagdžiūnas - Borden Čikagoje, buvo pasiūti Kaunan per čia buvusius Seimo narius; kita dalis pasiūsta iš Vašingtono. Dabar belieka laukti žinios iš Kauno: kas tas penkių stipendijas laimėjo. Kandidatams, kuriems stipendijos bus pasiūlytos, bus apie tai pranešta asmeniškai taip greit kaip jų pavardės bus patirtos.

2. Dėl naujo Amerikos atstovo Lietuvai.

Iki šioliai Amerikos Vyriausybė skirdavo vieną ministrą, kuris, gyvendamas Rygoje (Latvijoje), atstovaudavo Amerikos vyriausybę trijose Baltijos valstybėse: Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje. Dabar Amerikos Vyriausybė rado reikalo paskirti Lietuvai atskirą ministrą, kuris gyvens Lietuvos laikinojoje sostinėje Kaune. Toks Amerikos Vyriausybės žvėgis yra aukštai įvertinamas Lietuvoje, tuo daugiau ir Amerikos lietuvių. Ryšium su tuo šiomis dienomis Lietuvos Pasiuntinys Vašingtone, p. P. Žadeikis, buvo atsilankęs pas Valstybės Sekretorių Ronaldą Cordell Hull ir pareiškė jam Lietuvos Vyriausybės padėką ir pasitenkinimą. Prie tos progos

ŠV. TĖVAS ĮSPĖJA AUSTRIJOS KATALIKUS

Castel Gandolfo, Rugs. 18 d. — Šv. Tėvas, Popiežius Pijus XI įspėja Austrijos katalikus nuo pavojaus, kokį sudaro naciai savo prieškatalikiškais siekais. Šv. Tėvas šį įspėjimą padarė, kada jo audienijoje buvo Vokietijos, Britanijos, Prancūzijos ir Austrijos pilgrimai.

CIO LAIMEJO LAW- RENCE

Lawrence, Mass. — Pranešama, kad CIO darbininkų organizacija laimėjo balsavimus American Woolen kompanijos darbininkų balsavimuose.

SMARKŲS MUŠIAI SHANSI PROVINCIJOJE

Peiping, Kinija — Japonai smarkiausiai puola kiniečius Shansi provincijoje. Šimtai žuvo mūšiuose. Shanghai, Kinija — Choleros liga smarkiai plečiasi. Šiame mieste jau serga virš tūkstančio žmonių; kasdien miršta apie 50 žmonių.

JAPONAI UŽSIMOJE SUNAİKINTI NANKING

Shanghai, Kinija — Japonai sutraukė didžiulį oro laivyną ir pasiruošę pulti iš oro Nankingą, Kinijos sostinę. Japonai įspėja visus gyventojus, kad išsikraustyti. Nankinge gyvena virš milijono žmonių. 40 japonų karo orlaiviai jau bombardavo miestą. Daug žmonių užmušta.

Jung. Valstybių ambasadorius tuojau pradėjo kraustyti ir įsakė visiems amerikiečiams išsikraustyti. Bet kaip Amerikos gydytojai ir slaugės nusiteikę esą pasilikti globoti sužeistuosius. Britų ambasadorius taip pat nutarė pasilikti.

Valstybės Sekretorius teikėsi pareikšti ketelį pralankių žodžių Lietuvai ir lietuviams pabrėždamas, kad šis Amerikos Vyriausybės žingsnis, kongreso užgirtas, beabejo dar labiau suartins mūsų dvi valstybes, kurios ir taip jau yra susirišusios draugingumo ryšiais ir kad skaitlinga Lietuvos išeivija, apsigyvenusi Jungtinėse Amerikos Valstybėse yra stiprus giminystės ryšys tarpe dviejų tautų.

Naujas Amerikos ministras vienai tik Lietuvai paskirtas Min. Owen J. C. Norem iš Montana štato. Jo išvykimo laikas Kaunan dar nenustatytas. New York'o lietuvių turės progą jį palvdyti. Washington, D. C. 1937 m. rugsėjo 20 d.

Šiandien laidojamas Čekoslovakijos tautos vadas, buvęs pirmasis prezidentas T. Masaryk'as.

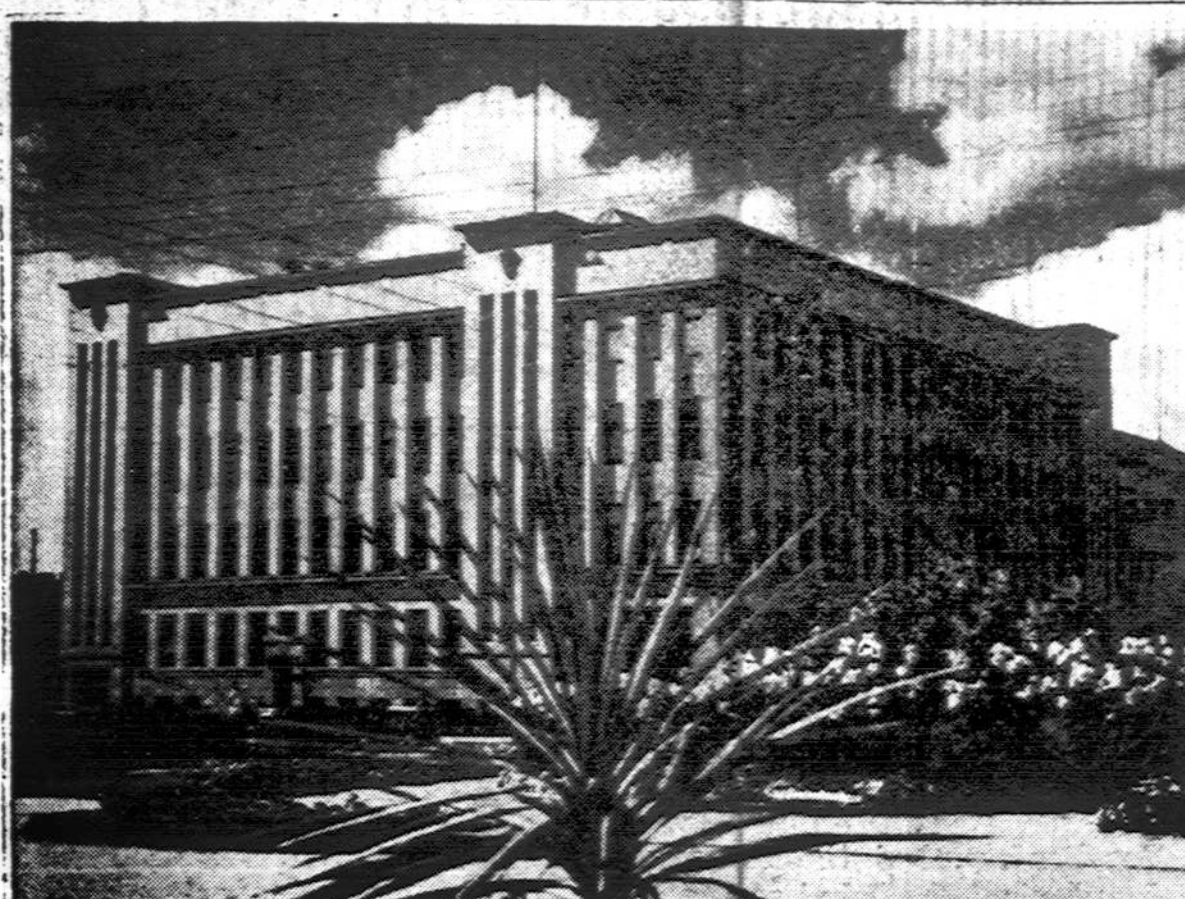
DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠVENTO JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

KAINA NUO 1915 METŲ TEL. SOUTH Boston 2680

ANTRADIENIS (Tuesday), RUGSĖJO (September) 21 D., 1937 M., No. 70.

TEL. SOUTH Boston 2680 KAINA 5 CENTAI

Lietuvos finansų tvirtovės: Kairėje Že mės Bankas, dešinėje — Lietuvos Bankas.

VOKIETIJA DEMONS- TRUOJA KARO JĖGAS

12 Armijos Dalių Pasiuntė
į Šiaurinę Provinciją

Berlynas, Vokietija. — Rugs. 20 d. — Diktatorius Hitleris slapta pasiuntė 12 armijos dalių į šiaurinę Mecklenburg ir Pomeraniją provinciją, kur įvyks didžiausieji manevrai, kokių dar nėra buvę nuo Pasaulinio Karo. Kitą sekmadienį atvyks į Vokietiją pamatyti manevrų Italijos diktatorius Mussolini. Užsienio korespondentams uždrausta vykti į manevrų provinciją; piliečius įspėjo nuo šnipų; trafiką sulaukymas manevrų provincijoje. Berlyne mokyklos uždarytos. Gyventojams įsakta būti pasiruošusiems taip, kaip karo metu gintis nuo užpuolimo iš oro.

Šeštadienį, rugsėjo 25 d., Italijos diktatorius Mussolini pasitiks Hitleris Munchėje; pirmadienį tie du atvyks į Berlyną. Trečiadienį, rugsėjo 29 d. Mussolini išvyks iš Vokietijos.

ISPANIJOS SUKILĖLIAI UŽĖMĖ LOS CALLEJOS

Hendaye, Prancūzijos - Ispanijos rubežius, Rugs. 20 d. — Ispanijos sukilėlių nacionalistų kariuomenė žygiuodama į Gijon užėmė kaimelį Los Callejos. Sukilėliai po smarkių mūšių radikalų valdžios pasistumėję artyn Gijon.

30 LEGIONIERIU AUTO- BUSO KATASTROFOJE

Hartford, Conn. — Anksti pirmadienio rytą, rugsėjo 20 d. iš čia vyko autobusas į New Yorką dalyvauti Amerikos Legiono konvencijoje. Važiuojant iš Hartfordo netoli Westfield rubežiaus, autobusas nuvažioavo nuo vieškelio ir dideliu smarkumu trenkė į medį Goodwin parke. Autobusu važiojo 45 žmonės, legionieriai ir jų žmonos ir iš jų 30 tapo sužeistu. keli pavojingai. Nuvežti į Hartfordo ir šv. Pranciškaus ligonines.

40,000 KATALIKŲ PA- GERBĖ JEŽAUS VARDĄ

Providence, R. I. — Peritą sekmadienį, rugs. 19 d. apie 40,000 katalikų išėjo organizuotai ir sudarė gražiausią parodą Jėzaus Vardo garbei. Parado žūrą vedė J. E. vyskupas Francis P. Keough, D. D., gub. Robert E. Quinn ir kiti aukštieji Bažnyčios ir valstybės vadai. Paradui pasibaigus, visi suėjo ant Dexter treniravimosi aikštės, kur suteiktas palaiminimas šventčiausiu Sakramentu. Šis katalikų viešas šv. Vardo pagerbimas buvo labai įspūdingas ir reikšmingas.

KINIJAI NEPATINKA JUNG. VALSTYBIŲ NEUTRALUMAS

Nanking, Kinija — Kada Jung. Valstybių valdžia paskelbė draudimą gabenti ginklus ir amuniciją į Kiniją ir Japoniją, tai Kinijos valdžia griežtai užprotestavo prieš toki Jung. Valstybių žygį. Kinijos ambasadorius Washingtone įteikė savo valdžios protestą ir išaiškino Kinijos vyriausybės pažiūras į Jung. Valst. suvaržymą gabenti ginklus ir amuniciją į Kiniją ir Japoniją.

Kinija būtų patenkinta, jeigu Jung. Valstybių valdžia būtų visiškai uždraudus pardavinėti ir išvežti ginklus Kinijai ir Japonijai. Bet dabar paliko laisvę privatių kompanijų laivams, o tik neima atsakomybės už tuos laivus. Kinijos valdžia sako, kad toks uždraudimas visai nepalies Japonijos, nes ji ir be Amerikos laivų turi didelį laivyną ir todėl už tuos laivus nereikia jokios Amerikos atsakomybės.

SUŽEISTA 120 ŽMONIŲ VOKIETIJOJE

Berlynas, Rugs. 18 — Vakar kariuomenės parados metu sulužo platformą ant kurios stovėjo apie 5000 žmonių. Sužeista apie 120 žmonių.

Franco Kariuomenė Užėmė Vieškelį į Gijon

ISPANIJOS SUKILĖLIAI VISUOSE FRONTUOSE ATAKUOJA RADIKALUS

Iš Londono praneša, kad arti Gijon, Ispanijos karo orlaiviai bombardavo Anglijos laivą, bet jį nepataikė. Spėjama, kad tai buvo Ispanijos radikalų valdžios karo orlaivis.

Madridas, Ispanija —

Gen. Franco armija kanuolėmis bombarduoja Madridą. Radikalų valdžios gynėjai nepasitiki savo jėgomis, kad jie galės atsilaukyti prieš sukilėlius. Ispanijos radikalų kariuomenėje eina smarkus bruzdėjimas ir persigrupavimas. Anarkistai, užimdami Gijon uždarė skaudų smūgį Valencijos valdžiai. Anti-komunistinis judėjimas eina ir kituose radikalų valdomuose miestuose ir miesteliuose. Prieš komunistus išėjo griežtai kovoti ir buvęs jų ministeris L. Caballero ir kiti. Taigi patys radikalai susikivirčio ir vieni kitus smaigia.

ISPANIJOS RADIKALŲ VALDŽIA NETEKO VIE- TOS TAUTU SĄJUNGOS TARYBOJE

Geneva — Rugs. 20 — Tautų Sąjungos posėdyje Ispanijos radikalų valdžios atstovas gavo smūgį. Ispanijos radikalų valdžios kandidatas į Tautų Sąjungos tarybą norėjo būti išrinktu tos tarybos nariu. Iyko balsavimas. Jis turėjo gauti du trečdaliu visu nariu balsu, bet gavo tik 23 iš 47 balsu. Tokiu būdu Ispanijos radikalai neteko vietos Tautų Sąjungos taryboje.

Ispanijos sukilėliai - nacionalistai džiaugiasi tokiu radikalų pralaimėjimu. Vadinasi, valstybės, priklausančios prie Tautų Sąjungos, nebepripažįsta Ispanijos radikalų valdžios kaip atstovaujančios visą valstybę.

HULL PRAMATO KARĄ EUROPOJE

Boston, Mass. — Valstybės Sekretorius Cordell Hull, pirmadienį, rugs. 20 d. pareiškė, kad Europoje įvyks "ekonominė arba militarinė katastrofa" laike sekančių dviejų metų. Tuo pačiu metu jis pareiškė, kad Jung. Valst. nebus įveltos į tą katastrofą.

Sekretorius Hull savo pranešavimus pareiškė Statler viešbuty, kur jis kalbėjo konferencijoje apie distribuciją.

KOMPA NIJA KELIA BYLĄ UNIJO MS

St. Paul, Minn. — Elk Laundry kompanija uždarė savo skalbyklą rugpiučio 4 d., kada kilo streikas dėl atleisto iš darbo vieno vežiko. Darbininkai reikalavo vežiką gražinti darban. Kompanija nesutiko, nes tas darbininkas esą negrąžinęs surinktų iš klientų pinigų. Streikieriams atėjo į talką ir kitų unijų darbininkai. Taigi dabar kompanija kelia bylą prieš 10 unijų ir reikalauja, kad teismas priteistų jai atlyginti \$300,000 nuostolių. Dabar kompanijos advokatas prašo teismo leisti užareštuoti tų unijų pinigus.

UŽSIBAIGĖ DARBININKŲ SEIMAS NEW HAMPSHIRE

Portsmouth, N. H. — Čia užsibaigė New Hampshire Darbo Federacijos seimas. Prieš užsibaigiant, visi atstovai pagerbė a. a. kongresmoną Connery, Jr. iš Lynn, kuris buvo nuodėrdus darbininkų reikalų gynėjas. Seimas vėl išrinko John L. Barry iš Manchester 19 terminui prezidentu. Rezoliucija, kad Darbo Federacija siektų vienybės su CIO seimas atmetė, pareiškė pasitikėjimą William Green'ui, Amerikos Darbo Federacijos prezidentui.

Katalikas, kurs neremia katalikiškos spaudos, neturi teisės vadintis geru Bažnyčios vaiku.

Vyskupas Ketteleris

Hendaye, Prancūzijos - Ispanijos rubežius — Ispanijos sukilėliai kanuolėmis linkui Gijon smarkiai sumušė Ispanijos radikalų kariuomenę ir paėmė visišką kontrolę vieškelį, kuris veda į Gijon, paskutinę Biskajaus įlankoje radikalų tvirtovę. Sukilėliai pžėmė požemį prokurį vieškelį eina. Ketelį šimtų žmonių žuvo mūšiuose.

ITALIJOS KARIUOMENĖ PASIRUOSUS VYKTI Į ISPANIJĄ

Roma, Italija — Praneša, kad visoje Italijoje prasidėjo savanorių registravimas, kurie pasiruošę vykti į Ispaniją ir kovoti prieš radikalus, kad greičiau užbaigti civilį karą Ispanijoje.

GRĮZUSIEJI IŠ ISPANIJOS BUS BAUDŽIAM

Washington, D. C. — Pranešama, kad iš Ispanijos bėga visi amerikiečiai, kurie buvo ten nuvykę padėti radikalams prieš Ispanijos sukilėlius. Bet dabar, kada Ispanijos radikalams pradėjo nesisekti, tai amerikiečiai būriais grįžta į Jung. Valstybes. Šiomis dienomis grįžta apie 50 amerikiečių, kurie tarnavo Ispanijos radikalų kariuomenėje. J. V. valdžia iš grįžusiųjų atims pasus ir jie jų kitą kartą nebegaus. Tai bus bausmė už nepaklausimą valdžios, kuri įspėjo amerikiečius nevykti į Ispaniją. Dviem ponam negalima tarnauti.

PIRMAS KALINYS UŽ- SIMOKĖJĖS UŽ LAIKY- MĄ KALĖJIME

Kaunas — Pagal naują įstatymą kaliniai moka už išbūtą k-me laiką po 3 litus per dieną. Kauno s. d. kalėjime kal. Zibolis Pranas už išsėdėtą laiką užsimokėjo Lt 1980, turi kelti iki gyvos galvos. Šiaip iš kitų kalinių kol kas sumokėjo palyginti mažas sumas.

VIETINĖS ŽINIOS

'DARBININKO' METINIS BALIUS

IR MINEJIMAS J. A. V. 150 METŲ KONSTITUCIJOS SUKAKTIES

Penktadienį, rugsėjo 17, š. m., 7:30 val. vakare, šv. Petro par. svetainėje, 492 E. 7th St., So. Bostone, įvyko "Darbininko" Metinio Baliaus rengėjų susirinkimas.

Susirinkimą atidarė "Darbininko" redaktorius A. F. Kneizys. Trumpoje savo kalboje pasveikino atsilankiusius dalyvius, nupasakojo susirinkimo tikslą ir prašė susirinkusių išrinkti vakarui vesti pirmininką ir užrašymui nutarimų, raštininką.

Susirinkimas vienbalsiai išrinko pirm. A. F. Kneizį ir raštininku J. Kumpą.

Jėdų buvo patvirtinti ir kitiems susirinkimams pirmininkauti ir raštininkauti.

Rengiamojo baliaus reikalų teigiamai ir nuosirdžiai pasisako kalbėtojas A. F. Kneizys, J. Kumpa, J. Smilgis, M. Kilmonytė, J. Romanas, O. Siaurienė, p. Puodelienė, p. Čūnienė, p. Jeskevičius, p. Stankus, p. Kalšius, p. K. Sidlauskas, p. Mešlys, p. Smiglas, p. V. Valatka, p. Jeneliūnas, p. Zavetskis ir k.

Po teigiamo pasisakymo kalbėtojų vienbalsiai nutarta šio "Darbininko" metinio baliaus proga minėti ir J. A. V. 150 m. konstitucijos sukaktį.

Darbai skirta devynios komisijos: Biznio, Kvietimų, Propagandos, Priėmimo, Spaudos, Ceremonijų, Šokių, "Post Office" ir Tikietų platinimo.

DAKTARAI

Tel. So. Boston 2890

Lietuviai Dantistas

A. L. KAPOČIUS

251 W. Broadway, So. Boston

Ofiso valandos nuo 9 iki 12, nuo 1:30 iki 6 ir nuo 8:30 iki 9 v. r. Sėdimo laiko nuo 9 iki 12 v. dienos. Subatomi nuo 9 iki 6 val. vakare. Nedėliomis nuo 9 iki 12 val. dienos. (pagal sutartį)

Tel. Trowbridge 8330.

JOHN REPSHIS, M. D. (REPSYS)

LIETUVIS GYDYTOJAS

Ofiso Valandos: 2-4 ir 6-8

278 Harvard Street,

kamp. Inman arti Central Sq.

Cambridge, Mass.

Sullivan's Liquors Store

295 W. BROADWAY, TEL. SOU 9772

UŽDYKA Pristatomė į Namus

PRASPERTY WINNER 100 Proof 1 Met. Senuomo. KVORTA — \$1.25

FAIRWAY 90 Proof 2 Metų Senuomo. KVORTA — \$1.39

GIN kvorta 99c.
RUM už pl. — 69c. — kvorta \$1.25

ALUS
BAY STATE 3 kenai
už 25c.
GARRISON
90 proof dėgtinė
Kvorta — \$1.09

Kad darbas būtų tuojaus pradėtas, išrinkta komisijų pirmininkai.

Komisijų pirmininkais išrinkti šie: Biznio — L. D. S. 8 kp. Cambridge su p. Plekavičium priešakyj; Kvietimų — p. Čūnienė; Propagandos — A. F. Kneizys; Svečių Priėmimo — p. Puodelienė; Spaudos darbų — St. Griganavičius ir p. A. Peldžiū; Ceremonijų — p. J. Romanas; Šokių - Muzikos — p. Dr. Mešlys, p. E. Markšienė, p. St. Valatkevičienė; 'Skrajojamos Paštos' — p. O. Siaurienė; Tikietų platinimo — J. Kumpa, p. Janušonienė ir V. Valatka.

Sekantis visų komisijų pilnas susirinkimas nutarta turėti rugsėjo 27, 1937.

Susirinkime dalyvavo šie: A. F. Kneizys, J. Kumpa, St. Griganavičius, p. Dr. Mešlys, p. J. J. Romanas, p. Puodelienė, p. St. Valatkevičienė, p. E. Markšienė, p. M. Kilmonytė, p. Čūnienė, p. Janušonienė, p. V. Valatka, p. J. Jeskevičius, p. K. Neujonis, p. Valatkevičius, p. Kalšius, p. Jankienė, p. Zavetskis, p. Smilgis, p. Plekavičius, p. K. Sidlauskas, p. Mešlys, p. Smiglas, p. V. Valatka, p. Jeneliūnas, p. Zavetskis ir k.

PADEKA

Kun. K. Jenkui, jo iš Lietuvos sugrįžimo proga bankieto rengėjai, patyrę didelį ir nuosirdų rėmimą, aukomis ir darbu reiškia gilią savo pagarbą ir taria savo lietuvišką ačiū šiems asmenims — aukotojai: J. Strigūnas, p. Grigas, p. Plevokas, p. Skudris, p. Alusevičienė, p. Marčinkienė, p. Norinkėvičius, p. Jūrkonienė, p. Žardeckienė, p. Motiejūnienė, p. Kibartienė, p. Slatkevičienė, p. Lingevičienė, p. Raskauskienė, p. Mizgirdienė, p. Jakimavičienė, p. Jeskevičienė, p. V. Skurdienė, p. O. Skudrienė, p. Markšienė. Daugiausiai tikietų pardavusių: V. Skurdienė, A. Markšaitė, M. Kilmonytė, p. Slatkevičienė, O. Jakimavičienė, J. Raskauskienė, M. Preskinienė, M. Grilevičiūtė, R. Juška, p.

Brasienė, K. Vosylienė, p. Vilkienė, A. Janušonienė, V. Skudris, O. Mizgirdienė.

Rengėjų Komisijos vardu Sodalicijos Pirmininkė, A. Marksaitė.

L. R. K. FEDERACIJOS 3-JO SKYRIAUS SUSIRINKIMAS
Ivyks antradienį, Rugsėjo - Sept. 21 d., 7:30 val. vakare, ant 5-tos gatvės bažnytinėje šv. Petro parapijos salėje, So. Boston, Mass. Kvietiami visi atstovai dalyvauti. Valdyba.

LDS 1-MOS KUOPOS SUSIRINKIMAS
Ivyks ketvirtadienį, Rugsėjo-Sept. 23 d., 7:30 val. vakare, ant 7-tos gatvės, šv. Petro parapijos salėje, So. Boston, Mass. Kvietiami visi atstovai dalyvauti. Valdyba.

SUSIRINKIMAS
Marijonų Kolegijos Skyriaus susirinkimas ikyks penktadienį, rugsėjo 24 d. 7:30 val. vakare, šv. Petro par. salėje. Prašome visų narių skaitlingai dalyvauti. Valdyba.

REKOLEKCIJOS — MISIJOS — TAUTINIS APVAIKŠČIOJIMAS
Sėkmadienį, šv. Petro bažnyčioje kunigai pranešė, kad rugs. 30 d., 7:30 val. vak., prasidės Pranciškūnų tretininkų metinės rekolekcijos. Jas ves kun. Tėvas Justinas, O. M. C. Rekolekciuose galės lankytis visi, kurie ta brolija įdomauja.

Kunigai paskelbė ir misijas, kurios prasidės spalio 4 d., 7:30 val. vak. — moterims. Jie prašė parapijiečių apsirūpinti savo reikalais iki misijų, kad per misias galėtų rūpintis tik sielos reikalais.

Kunigai paskelbė ir spalio 9 d. apvaikščiojimą, kurs ikyks spalio 3 d., 2 val. po pietų, Municipal salėje.

KUNIGAS KAZIMIERAS VENGŖAS PARVAŽIUOJA, BET VĖLIAU

Kun. K. Vengras atrasė savo pažįstamiems south-bostoniečiams laišką apie savo parvažiavimą. Iš jo pirmesnių rašinėjų jo prieteliai suprato, kad jis parvažiuoja vidury rugšėjo mėnesio. Užtat jie pradėjo rengti jam ir bankietą. Kun. K. Vengras rašo laišką rugpjūčio 31 d., ir sako: "Rugsėjo vidurį turiu atlikti dar vieną moksle egzaminą. Pas-

kui, tikėkite ar ne, jog yra labai sunku gauti tinkamą laivą. Tiek galiu dabar pasakyti apie savo parvažiavimą, kad būsiu Bostone maždaug vidury spalio".

Rugs. 19 d. mirė, miesto ligoninėje, tris savaites pasirgęs, Adomas Šaukimas, 78 metų, gyv. 192 W. 6th St. Paėjo Dusmenų parapijos, Amerikoje pragyveno 35 metus. Paliko 3 dukteris, sūnų ir giminę. Laidojamas rugs. 21 d. 9 val. ryte iš St. Petro bažnyčios, Naujos Kalvarijos kapuose.

SPALIŲ 30-TĄ "HALLOWEEN" ŠOKIAI

Vyčių 17-ta kuopa rengia metinius "Halloween" šokius, kurie ikyks parapijos svetainėje, 492 E. Seventh St., South Boston. Gros geras orkestras. Įžanga 25 centai. Komisija kviečia Vyčių kuopas iš kitų kolonijų, taipgi draugus ir drauges. Bus nepaprasti šokiai — salė bus gražiai papuošta ir bus įvairių marmumynų. Iš anksto kviečiame, kad turėtumėte prisirengti su kostumais, nes už gražius ir juokingiausius kostumus bus duodamos dovanos.

Vėliau skelbime idomius dalykus, kurie ikyks tuose šokiuose. Neužmirškite pasižymėti, kad spalio 30 dieną Vyčių pasiilksminiimo ir juokų diena. A.E.L.

APSIVEDĖ

Augustinas Bilinskas apšvedė su Adele Čiunyte, gyv. 176 Colburn St., E. Dedham, Mass. rugsėjo 19 d., šv. Petro par. bažnyčioje, So. Boston, Mass. Liudijo Jonās Laučka ir Stahislava Sakalauskaitė.

Mykolas Grendelis, Boston College studentas vienbalsiai išrinktas tos Kolegijos Track Team vedėju. Stud. Grendelis kitų metų pavasarį užbaigs Kolegijos kursą.

Pereitą savaitę stud. Mykolas Grendelis sugrįžo į namus iš New Yorko, kur jis praleido apie porą mėnesių. So. Bostone jis yra daug dirbes Vyčių kuopoje; yra buvęs tos kuopos raštininku ir priklauso prie tos kuopos Basket Ball ratelio. Lin-

kime stud. Mykolui sekmingai užbaigti mokslus ir pasilikti ištikimu katalikybei ir lietuvybei.

DOLAN TURI GRAŽINTI MIESTUI \$171,579

Šiomis dienomis Massachusetts valstybės aukščiausias teismas, peržiūrėjęs Edmund L. Dolan bylą, kurią prieš jį vedė miestas ir aukštesnio teismo teisėjas Hanify priėmė, kad Dolan, kuris būdamas Bostono miesto iždininku pasidaręs "nelegali pelną", turi gražinti miestui \$171,579.59, teisėjo Hanify sprendimą patvirtino.

Mayoras Mansfield tokiu laimėjimu labai patenkintas.

LANKESI

Šeštadienį "Darbininke" lankėsi seni "Darbininko" skaitytojai ir rėmėjai, Kazimieras ir Viktorija Balčiūnai iš Hartford, Conn. P-nai Balčiūnai atvežė savo sūnų Antaną į Boston University. Mokslo metu jis apsigyvens Bostonė pas p. Jakštus.

ĮVAIRŲS SKELBIMAI

MONTELLO, MASS.

PARSIDUODA geri forniciai. Turiu parduoti šią savaitę. Atsiskaitė tuojau — gausite pigiai, 43-45 Arthur St., ant antrų lubų, Montello, Mass. (17)

NEBŪK ŽILAS

ISRODYK 10 METŲ JAUNESNE

Stebuklingos Gyduolės, Karlos Panal-kina Žilima, Plaukų silkinimą ir Plaukų Sias gyduotes privaleto tu net kiekvienas, kuriam žyla, slenka arba pliskanuoja plaukai. Jos atitaiso žilus plaukus koki buvo, bet nėra dažai. Nėra nieko už jas geresnio iki šiol išrasta. Specialiai apžindintum pastulome didelį \$2.00 pakelį už \$1.00. Užsakyk šandien ir sutaukyk dolerį Jėgu nebusite pilnai patenkintas, jums pinigai bus sugrąžinti. Reikalaujame agentų. VALORTONE HERB CO. Dept. 11 Box 305, Clinton, Indiana.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

PARODO IŠMINTINGUMĄ

Neseniai buvo suvažiuavusių daug Amerikos merginų į Atlantic City, N. J., savo grožio įrodymo dėlei. Panelė Bette Cooper iš Hockettstown, N. J., tapo išrinkta jų kaip gražiausi, titulu "Miss America". Kaipo tokią fotografai norėjo nufotografuoti, tetrat, kinai ir spauda pasamdyti. O ji paspruko namon. Už tai daug rimtų kritikų pripažįsta jai rimtumo, kuklumo ir išmintingumo. Praeity nedaug tokių gražuolių yra buvę. Nežinia ar daug tokių bus ateity? Jos tėvas bando jai įkalbėti, kad ji už gausų atlyginimą savo paveikslą duotų kompanijoms dėti ant magazinų viršelių. Matysime ar tas ikyks.

KOKS SIEMET LIETUVOJE DERLIUS

Siemet Lietuvoje buvo nepalankus oras pašaravams — dobilams, šienui. Todėl pašarų siemet ūkininkai turės žymiai mažiau. Tačiau daržų ir javų derlius siemet bus didesnis, kaip pernai. Kiek mažesnis derlius gaus tik kviečių ir žirnių; visų kitų javų derlius bus 5-15 procentų didesnis. Apskaičiuojama, kad visas visos Lietuvos derlius siemet duos javų šitiek tonų (tona — 1000 kilogr.):

Rugių	535.930
Kviečių	172.120
Miežių	290.620
Avižių	359.580
Žirnių	58.240
Vikių	17.180
Linų	40.960
Sėmenų	37.880
Bulvių	2.102.199

Javų užteks ne tik krašto reikalam, bet bus dar diktai perteklius ir parduoti į užsienį. Tsb.

LABAI SVARBU LIETUVIAMS!

Pirmiausiai prašome Vakarinių, šiaurės ir Pietų Valstybėse gyvenančių lietuvių ir kitų atsilepti, kurie žino jų gyvenamą, praneškite.

Miestuose ar ūkyse gyvenanti būtinai atsilepkite, nes norime sužinoti kur ir kas gyvena. Jokių iškaščių tame nebus nei kitų blogumų, bet kaip tik pačių lietuvių naudai bei gerovei. Taigi labai prašome visų atsilepti. Prašome pranešti aiškiai vardus pavardes ir adresus šiuo adresu: Liet. Biuras, 8713 Avalon, Blvd. Los Angeles, California.

Liet. Biuro Vedėjas. P. S. Labai prašome ir kitų lietuvių laikraščių šią žinėlę patalpinti savo laikrašty ir jei galima tą laikraštį su ta žinele pristigsti.

P. J. AKUNEVIČIUS IR SŪNUS

GRABORIUS - UNDERTAKER

Geriausias Patarnavimas Laidotuvių:

258 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS. Telefonas SOUTH Boston 4486.

BROCKTONO OFISAS: 16-18 Intervale Street, Tel. Brockton 4110 Montello, Mass.

JUOZAS M. DILIS

LAIKRODININKAS

Parduodu įvairiausius rūšies auksinius ir sidabrinus daiktus. Taipgi ir pataisau.

866 W. Broadway So. Boston, Mass.

L St. LIQUOR STORE

Parduodam geriausius įvairių rūšių TONIKĄ, DEGTINĘ, ALŲ ir VYNĄ.

Visosese Italijoje: Bonkoms, Gordais ir Bačkoms. Visų U. S. firmų ir užsienio, pastrinkimas didžiausias ir įvairiausias. POKILIAMS, VESTUVĖMS, NAMUOSE VAIŠEMS ir BALIAMS. Specialiai kalnos suvažinamos. Pristatom greitai ir veltui. Atidas nuo 8 ryto iki 11 vak.

Paaukuit SOU-th, Boston 4147 Pas J. STRIGUNĄ 195 LST., SO. BOSTON, MASS.

Telefonas SOUTH Boston 9800

Šiais Metais Geriausiai Pirkti

DODGE ir PLYMOUTH

Atok pamatyti arba pašauk mus pademonstruoti

ANDREW SQUARE MOTORS INC.,

554 DORCHESTER AVE., SO. BOSTON, MASS.

Prieš Andrew Sq., Subway

Parduodame ir vartotus garantuotus karus

Ten, Kur Žuvo Darius ir Girėnas

Kaip Dabar Atrodo Toji Vieta, Kur Prieš Ketverius Metus Įvyko Baisi Katastrofa

Jau ketveri metai, kai žuvo Darius ir Girėnas, perskridę klatingąjį Atlantą. Šių didvyrių vardai ir jų žuvimo vieta, tačiau vis tebėra kiekvieno lietuvių lūpose. Tie vardai minimi visame pasaulyje, kur yra bent kiek lietuvių. Idomu, kaip dabar atrodo didvyrių žuvimo vieta.

Soldinas — mažas, vos 6.300 gyventojų turįs miestelis Vokietijoje, vienas mažesniųjų Brandenburgo provincijos apskrinių centrų. Gana nuošalus nuo didžiųjų Vokietijos geležinkelių linijų ir iš viso nuo didžiųjų kelių. Iš vienos pusės miesto ribas siekia gana didelis Soldino ežeras, iš kitos pusės miestas — jo ribas suna didžiuliai, savo plotų, miškai. Sunku būtų pasakyti, ar Soldine ankščiau yra kada buvęs užsukęs lietuvis, ar žodis Soldinas iš viso lietuviui buvo žinomas, lygiai sunku pasakyti ar jis būtų buvęs žinomas ir kada nors vėliau — jei ne 1933 m. liepos 17 d. siaubingas rytas, jamžinės Soldino varda Lietuvos istorijoje. Darius ir Girėnas, perskridę Atlanto vandenyną, skrisdami į Kauną, 1933 m. liepos m. 17 d. rytą Soldino miestui priklausančiame miške, Kuhamo kaime, buvo ištikti nelaimės ir čia žuvo. Nuo tos valandos Soldino vardą žino kiekvienas lietuvis, žino senas ir jaunas.

Šioje šventovėje teko būti tuoj po įvykių, taigi vos kelioms dienoms praejus nuo Dariaus ir Girėno žuvimo. Žuvimo vietoje tebesvyravo nulaūžtos ir aplaužytos pušelės, kurias buvo užkliudžiusi „Lituanica“. Vietoje, kur buvo nukritęs lėktuvo motoras, buvo išrausta didžiulė duobė, joje dar tebebuvo žymės išbėgusio benzino ir alyvos, aplinkui dar buvo galima rasti smulkių lėktuvo liekanų: dažų, žie-

vės, mažų medžio dalelių ir kt. Šiandien, po keturių metų, ši vieta jau išrodo visai kitaip.

Toje pačioje vietoje, kur „Lituanica“ motoru išrausė duobę, dabar stovi gana skoningas paminklas — dvigubas akmeninis kryžius. Aplinkui kryžių, nemažas plotas, aptvertas tvorele, viduje yra akmeninių suoliukų. Viena šone pastatytas didelis, lietuviškas medinis kryžius. Gale paties paminklo, tebėra pušis į kurią atsimušė „Lituanicos“ motoras. Dar aiškiai matosi žymės, kur propelerio ar šiaip aštrios motoro briaunos į pušį įkirsta. Toje pušies vietoje dabar renkasi sakai, dar už poros metų ir ši žymė išnyks. „Lituanicos“ nukopotomis viršūnėmis pušaitės, dabar, pasirodo, visai neseniai — dar tik prieš kelias dienas, nukirstos, supiautos ir sukrautos į meterius malkai — par-davimui. Palikę tik labai žemi kelmiai — žymės nukirstųjų medžių, rodžiusių „Lituanicos“ atskridimo kryptį. Šiaip apie tą vietą viską atrodo taip, kaip atrodė prieš ketverius metus. Skirtumas tik tas, kad iš įvairių kryptų ner laukus ir pačiame miške praminti nauji takai vedantieji prie Dariaus ir Girėno paminklo iš tolimesnių apylinkių.

Pasirodo, kad ši vieta apylinkės gyventojų gausiai lankoma. Čia esą nuolat sėdi moterys su vaikais, išvažiuojo už miesto atsigalvinti, užsuka čia ir šiaip praeiviai. Lankosi čia ir tolimesnių Vokietijos vietų žmonės, kartais su reikalais ar šiaip pro šalį Soldino važiuodami. Kai gražus oras, šventa diena, čia susirenka labai daug žmonių ne tik iš paties Soldino miestelio, kurio nuo čia 6 — 7 km., bet ir dar iš tolimesnių apylinkių. Todėl šiandien jau sunku būtų rasti Soldino apylinkėje žmogų, kuris nežinotų apie lietuvių lėktuvo liekanų: dažų, žie-

Kai kas, matyt, atneša ir kokią gyvą gėlę, net nedidelį vainiką padeda prie paminklo. Tokių gėlių puokščių ir vainikų, nors jau ir sudžiūvusių yra ir dabar. Tebėra ir neseniai padėtas Soldino apskrities viršininko vainikas, kurį apskrities viršininkas padėjo š. m. liepos 17 d. — ketverių metų, nuo Dariaus ir Girėno žuvimo, sukaktuvių proga. Vainikas gana didelis, su raudonais, svastikos ženklų papuoštais, kaspiniais, su tokiu parašu: „Gewidmet vom Landrat des Kreises Soldin 17.7.31“. Kiti jau visai sudžiūvę vainikai išmesti iš aptvertos aikštelės už tvoros. Kiek liūdniesni įspūdį daro tai, kad paminklas ir pati aikštelė niekieno neprižiūrima, apnešta žemių ir spyglių šakelių. Būtų labai pravartu, kad šiuo reikalu susirūpintų paminkla stačiusieji. Atrodo, kad reikala visai lengvai sutvarkomas. Būtų galima rasti koks žmogus iš apylinkės, kuris už kelias markas ateitų kartą ar du per mėnesį, bent vasarą — kada čia lankosi daugiausia žmonių, nuvalytų paminklą, šiek tiek aptvarkytų pačią aikštelę. Nors tai dalykas ir nedidelis, bet labai gadiną įspūdį ir nuotaiką. Jei vietos gyventojai ir toliau taip gausiai lankysis, gerai būtų padaryti keletą suolelių.

Prie sudužusios „Lituanicos“ buvusieji pasistengė apsirūpinti suvenyrais — pasiimdami bent kokią mažą lėktuvo atlaūžos dalelytę. Tada iš ūkininkų, gyvenančių prie miško, už nedidelę kainą galėjai nupirkti tai kokį drato galą, tai medžio gabalėlį, tai koki šriubelį, tai stiklo dalelę ir t.t. Šiandien jau niekas nieko neparduoda, miškai pats nusipirktų. Juo tolyn juo toki suvenyrai brangsta. Todėl ir nestebėtina, kad negalima nieko gauti atminimui nuo lėktuvo — imama nuo paminklo. Štai jau dabar nuimta nuo paminklo kelios raidės ir kelios skaitlinės. Vietos žmonės pasakoja, kad tai esąs darbas suvenyrų rinkėjų.

Paminkle yra toks įrašas: Čie lietuviai lakūnai Atlanto nugalėtojai — Steps Darius ir Stasys Girėnas — (lietuvių, vokiečių ir anglų kalbomis). Kitoje pusėje: „New York — Kaunas 15.1.1933. Soldin 17.7.1933“. Dabar jau trūksta raidžių iš žodžių „nugalėtojai“ — raidės o. „Kaunas“ — u, iš 1933 m. trūksta paskutinės trejukės (3), ir kelių raidžių iš angliško teksto. Matyt kur lengviau nuimama — iš ten ir imama.

Šiaip paminklo pastatymas vietos gyventojų labai gražiai vertinamas, tai esąs lietuvių tautos gilios pagarbos savo didvyriams įrodymas. Apylinkės gyventojų dar ir dabar gana dažnai esą perkalbama baisioji 1933 m. liepos 17 d. naktis. Su kuriuo pradėsi kalbėti, kiekvienas dar smulkmėniškiau pasakoja, kaip girdėjęs lėktuvo dūžimą, kaip buvo atrasti žuvusieji lakūnai ir t.t.

Cambridge, Mass.

ŠAUNUS BANKIETAS, ŠAUNIAI PRAEJO

Sekmadienį, rugsėjo 19 d. š. m. kun. Pranciškus Juškaitis, Cambridge lietuvių parapijos klebonas minėjo savo 20 metų kunigavimo sukaktį. Rytė savo parapijos bažnyčioje atnašavo iškilmingas šv. mišias su asista pats klebonas kun. P. Juškaitis. Pamokslą pasakė kun. K. Urbonavičius.

Vakare, parapijos mokyklos svetainėje įvyko šaunus bankietas, kurį surengė Nekalto Prasidėjimo šv. Marijos parapijos parapijiečiai, kleb. kun. Pranciškus Juškaitis pagerbti. Vakariene buvo karališka. Valgių įvairumas patenkino visus.

Svečių ir viešnių buvo ir iš tolimesnių kolonijų: Worcester, Lawrence, So. Boston, Lowell, Brockton, Norwood, Nashua, Peabody, Marianapolis ir kitų.

Dalyvavo šie kunigai: kun. K. Urbonavičius, kun. P. Virmauskis, kun. A. Petraitis, kun. P. Juras, kun. J. Švagzdys, kun. S. P. Kneizys, kun. Alfonsas Maria (pasionistas), kun. J. Paulionis (marijonas), kun. J. Skalandis, kun. Bucevičius, kun. K. Jenkus, kun. P. Strakauskas (pastaras buvo toastmasteriu), deakonas A. Baltrušiusas, klierikas Žardeckas, to vakaro kaltininkas kleb. kun. P. Juškaitis ir kun. J. Plevokas (bankieto vyriausias šeimininkas). Visi sėdėjo prie garbės stalo scenoje. Taigi prie garbės stalo sėdėjo adv. A. Mileris su žmona, kun. Juškaicio brolis Petras su žmona ir šeima, ponis E. Plevokienė, p. J. Plevokas su žmona ir artistas-piešėjas, kuris atliko varšavos darbą parapijos bažnyčioje.

Gražias sveikinimo kalbas pasakė visi viršuje paminėti kunigai ir p. advokatas A. Mileris, p. Petras Juškaitis, p. A. F. Kneizys. Dainavo Cambridge parapijos Radio Grupė, vadovaujant p. muzikui M. Karbauskui; solistė p. Margareta Grybaitė; duetai — muz. M. Karbauskas ir p. M. Grybaitė, muz. M. Karbauskas ir K. Samalis. Radio grupė ir solistai labai gražiai dainavo.

Parapijos mokyklos būrys mergaičių, Sesučių — Mokytojų išmokyti dainomis ir eilėmis sveikino savo mylimą ir gerbiama Tėvą — kun. P. Juškaitį ir įteikė dovanėles. Tai sveikino ir dovanėles įteikė parapijos mokyklos alumnų vardu; Nekalto Prasidėjimo P. Marijos draugijos vardu; parapijos choro vardu.

Kun. J. Plevokas labai daug prakaito pralėjo belakstydamas iš klebonijos į svetainę ir svetainėje, nes tokį bankietą suruošti ir tokią minią žmonių sudodinti svetainėje, tai buvo nepaprastai sunki problema. Pripildęs mokyklos svetainę ir kitus mokyklos kambarius, vistikė visų atvykusių svečių ir viešnių pagerbti mylimą

ir gerbiama kleboną kun. Juškaitį negalėjo sutalpinti. Vieniems prisėjo visą vakarą stovėti ir žiūrėti kaip kiti šveičia skanius valgius, šaunių Cambridge'iaus šeimininkų pagamintus ir klausytis gražios programos, o kiti grįžo į namus.

Toastmasteris kun. P. Strakauskas labai sumaniai ir gabi, juokeliais pajvairindamas, vedė programą.

Baigiant programą, pakviestas to vakaro kaltininkas kun. P. Juškaitis tarti paskutini to vakaro užbaigimo žodį. Kleb. kun. P. Juškaitis nuoširdžiai dėkojo visiems už pareiktus linkėjimus svečiams, ypač toastmasteriui kun. P. Strakauskui, kuris pradedamas programa pareiškė, kad jis visus „išmaudė“ kviesdamas kitus kalbėti ir sakydams juokelius. Taipgi dėkojo vi-

siems savo parapijiečiams, ypač Seseimams mokytojoms už išpuosimą svetainės, vaikučių priėmimą ir išmokymą ir šeimininkams už vakarienes valgių pagaminimą ir patarnavimą, už dovanas ir visiems kitiems, kokių nors būdu prisidėjusiems prie to šaunus parengimo.

Bankieto rengimo vyriausio šeimininku buvo kun. J. Plevokas, Nekalto Prasidėjimo P. Marijos lietuvių par. vikaras. Jis turėjo gražų būrį pagelbinku: vyrų, moterų ir merginų. Visi labai nuoširdžiai ir maloniai aptarnavo svečius ir viešnius. Valgių buvo įvairių ir kiek kas norėjo. Tai visi skirstėsi patenkinti. Ir jeigu kada nors Cambridge'iečiai vėl rengs bankietą, tai susilauks dar gausesnės publikos. Patartina naimti didesnę svetainę. Valio, Cambridge lietuvių parapijos klebonas kun. P. Juškaitis, kun. J. Plevokas ir visi parapijiečiai! Rap.

Žinios Iš Lietuvos

LIETUVOS VYRIAUSYBĖ PIRKS PALANGOS PARKĄ SU RŪMAIS, SVETAINE IR KITUS PASTATUS

Tiškevičiai nori už tai 1.200.000 litų. Nauji sumanymai Palangoje

Palangoje lankėsi Ministrų Kabineto įgalioti Susisiekimo Ministeris inžinierius Stanišauskas ir Vidaus Reikalų Ministeris gen. Čaplikas ir apžiūrėjo grafų Tiškevičių siūlomąjį parduoti turtą — Palangos parką su rūmais svetainę (kurhauzą) ir kitus vasarvietės ribose esamus sklypus bei pastatus.

Jei Tiškevičiai parodys pakankamai nuolaidumo ir nepareikš nepagrįsto užsiprašymo, tai turtas bus nupirktas. Rūmai bus tinkamai atremontuoti ir paversti Respublikos Prezidento vasaros rezidencija, parkas bus sujungtas su mišku ir pavestas viešam naudojimuisi. Atremontuoti arba perstatyti kiti pastatai būtų pavesti prižiūrėti ir tvarkyti vasarvietės administracijai, kuri turėtų už tai mokėti vyriausybei nustatytą mokestį.

Tiškevičiai yra raštu patiekę pasiūlymą, kuriame už turtą užprašo 1.700.000 litų. Žodžiu yra pareiškę parduosią už 1.200.000 litų.

Ta pačia proga Ministrų Kabineto įgaliotą vietą autobusų stočiai. Stotis numatyta statyti Vytauto ir Kretingos gatvių kampe. I Palangą yra atvykusi iš Kauno techniška komisija. Statyba manoma pradėti dar šį rudenį. Tsb.

LIETUVOS NAUJI PREKYBINIAI SUSITARIMAI

Šį rudenį numatoma sudaryti prekybinius susitarimus su Graikija, Argentina, Brazilija ir Austrija, be to, dar su kai kuriais kraštais. Su Argentinos vyriausybe mūsų pasiuntinys Pietų Amerikai ministris Aukštuolis jau

nyti, kad tiek Lietuvos žydų gyvai suinteresuoti sionizmu ir Palestinos reikalais. Tsb.

Kariuomenė Lavinasi

Rugsėjo 16 d. pasibaigė didieji kariuomenės manevrai žemaičiuose, kurie užtruko keturias dienas. Vadovavo Kariuomenės vadas gen. štabo pulk. Raštikis.

Atsargos Leit. Laida

Rugsėjo 15 d. — Karo Mokykla iškilmingai išleido, Valstybės Prezidentui dalyvaujant, dviliktą aspirantų laidą: 254 atsargos jaunesniusius leitenantus.

Vytauto Didžiojo Universitetas

Universitetas šį rudenį naujai įstojo per tūkstantį studentų.

Pradėjo Rūmų Statybą Aukšt. Technikos Mokyklai

Rugsėjo 15 d. Ministrų pirmininkas Tūbelis padėjo kartinį akmenį naujai statomiems Aukšt. Technikos Mokyklos Rūmams. Rūmai bus baigti kitamet.

Šiaurės Lietuvos Paroda

Rugsėjo 12 d. Ūkmergėje Valstybės Prezidentas atidarė Lietuvos Šiaurės Rytų žemės ūkio Pramonės Parodą.

Lenkų Sauvalei Nėra Galo

Seinų Lazdijų rajone lenkai vėl perstatė gaires. Tikrinant gaires mūsų policininką Stankevičių lenkai rugp. 30 d. pagrobė ir iki šiolei nepaleidžia.

Enciklopedija

Lietuviškajai Enciklopedijai sukako šešeri metai; baigiama spausdinti šeštasis tomas. Viso išleista už milijoną aštuoniasdešimt aštuonis tūkstančius litų.

...„Aš matau pasaulį galingų pastangų, drąsių bandymų pasiekti gražią idealą, koki tik žmogaus motas gali nuvokti, bet, iš kitos pusės, bujoja žemoji, aistra, kurios pavysdžiu, kaip tik dabar matome žmonių gyvenime“ (Kettleris).

VALGOMŲJŲ DAIKTŲ KRAUTUVES

Pirkti pas biznierių mėsą, vaisius, daržoves ir kitokius daiktus, kurie skelbiasi „Darbininke“ apsimoka, nes jie parduoda šviežius produktus ir maloniai patarnauja. Nuėję į bilę kurią krautuvę pasakykite, kad jų skelbimą matėte „Darbininke“.

POVILAS BUSHMANAS

48 Crescent Avenue,
Telephone Columbia 6702
29 Savin Hill Avenue,
DORCHESTER, MASS.

PERKINS SQ. CASH MARKET

Povilas Baltrušiusas, sav.
490 Broadway, Tel. SOU 3120

K. ŠIDLAUSKAS

918 E. Broadway

Tel. SOUTH Boston 9367

Pristatau Ice Creamą ir užkandžius piknikams ir visokiems parengimams.

DRAUGIJŲ VALDYBŲ ADRESAI

LIETUVOS DUKTERŲ DR. JOS PO GLOBA MOTINOS ŠVČ.

Pirminkė — Eva Marksiene,
825 E. 8th St., So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 1298

Vice-pirm. — Ona Janienė,
1423 Columbia Rd., So. Boston, Mass.

Prot. Rašt. — Bronė Čanienė,
29 Gould St., W. Roxbury, Mass.
Tel. PAR 1864-W.

Fin. Rašt. — Marijona Markonitė,
4115 Washington St., Roslindale, Mass.
Tel. Parkway 0538-W

Idrinkė — Ona Stanilaitė,
105 West 8th St., So. Boston, Mass.

Tvarkdarė — Ona Mizirdienė,
1512 Columbia Rd., So. Boston, Mass.

Kasos Globėja — Ona Staurienė,
448 E. 7th St., So. Boston, Mass.

Draugijai savo susirinkimus laiko kas antrą utarinką mėnesio.

SV. JONO EV. BL. PASALPINE DRAUGIJOS VALDYBA

Pirminkas Juozas Švagžda,
601 6th St., So. Boston, Mass.

Vice-Pirm. Albinas Neyleris,
16 Winfield St., So. Boston, Mass.

Prot. Rašt. Jonas Gilneckis,
5 Thomas Pk., So. Boston, Mass.

Fin. Rašt. Aleksandras Ivaška,
1514 Columbia Rd., So. Boston, Mass.

Idrinkas Pranas Tuleikis,
109 Bowen St., So. Boston, Mass.

Maršalka Jonas Zaika,
7 Winfield St., So. Boston, Mass.

Draugijai laiko susirinkimus kas trečią nedidelį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų. Parapijos salė, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

7:30 val. vakare, pošeptynėje svetainėje. Visas draugijos reikalus kreiptis pas protokolą raštininką.

CREMO ALE

Padarytas Tam, Kad Patenkinus Visus!

Atėję į tavernas ar restoranus visuomet prašykite CREMO ALE, kuris yra padarytas iš geriausių miežių ir tinkamai įsendintas.

CREMO galite gauti iš krano ir buteliuose.

Kartą jo paragavę — visuomet norėsite!

Cremo Brewing Co.

BELDEN ST. NEW BRITAIN, CONN.
TEL. NEW BRITAIN, 3700.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R.C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES: DOMESTIC YEARLY \$4.00 FOREIGN YEARLY \$5.00 DOMESTIC QUARTERLY \$1.25 FOREIGN QUARTERLY \$1.50 DOMESTIC MONTHLY \$0.35 FOREIGN MONTHLY \$0.45

DARBININKAS

306 West Broadway, South Boston, Mass. Telephone SOUTH Boston 2680

Amerikos Konstitucija - Laisvės Motina

Amerikos Jungt. Valstybės iškilmingai mini 150 metų savo konstitucijos sukaktį. Pergvenusi daug audringų momentų, tarp kurių sunkiausias buvo 1861-64 civilinis karas, Amerikos konstitucija išliko gyva ir nepaliečiama. Jau daugiau kaip šešios gentartės ją naudoja, o ji vis išliko ta pati, su kelioms tik pataisoms bei pridėklais, kuriuos pats gyvenimas iššaukė. Savo pagrindiniam principui Konstitucija nepasikeitė. Tai labai žymėtinas faktas.

Ryšiumi su Konstitucijos sukakties minėjimu vienas radio pranešėjas klausia: kiek konstitucijų pasaulio tautos yra parašiusios? — Devynias galybes. Kurios yra iškilusios 150 metų? Nė viena, išskyrus, žinoma, Amerikos konstituciją. Atsiminė jis taip pat išskirti ir Anglijos konstituciją, kuri daug senesnė už amerikietę, bet Anglijos konstitucija ne išslykta buvo parašyta. Jos pradžia — Magna Charta — tai tik pirmą kartą Anglijos didiku laisvės išreikalavimo dokumentas. Paskui prisidėjo Habeas Corpus, paliečias jau eilinių piliečių teises. Toliau sulig laikų reikalavimais vystėsi ir kitos britų konstitucijos dalys, bet joms pilnai susieti į pilnos konstitucijos formą reikėjo kelių šimtmečių. Gi Amerikos konstitucija vienu ypu buvo sustatyta ir yra tinkama iki šiai dienai, jau pusantram šimtmečiui praslinkus. Kokia tam priežastis: ar ją toki jau išmintingi žmonės sustatė, ar dalykai joje įrašyti jau toki tobuli, kad nė laikui bėgant nepasens? Ir viena ir kita. Kad Amerikos konstituciją rašė išmintingi žmonės, apie tai nėra kalbos. Bet jie tuomi daugiausia buvo išmintingi, kad savo konstituciją pasirinko tokius principus, kurie niekad nenusidėvi ir iš mados neišeina — teisingumą ir laisvę. Tokiais dėsniais pagrįsta, konstitucija negali iš kelio iškrypti nė pasenti — ji gera visiems laikams. Žinoma, čia reikalingas dar vienas dalykas: konstitucija ne tik parašyti, bet ir vykdyti.

Amerikiečiai savo konstituciją taip gerbia, kad prieš ją nusidėti skaito niekšinga išdavyste. Tą savo laisvės dokumentą jie ne vien ant popierio nešioja. Amerikiečio gyvenime laisvė tai kaip oras — be jos jis užtrokšta ir verčiau mirsti, negu duosis pavergiamas. Laisvė tai antroji jo prigimtis. Tad suprantama, kad konstitucija, laisvės gimdytoja, amerikiečiui už viską brangesnė.

Kun. Pr. M. Juras

Klasių Kovos Lauke

(Kalba transliuota per radio rugs. 15 d., 1937)

Žmogaus siela tai nelyginai indas. Vieni ją pripildo tyra meile, pasiaukojimu, gerais darbais, o kiti — savimyla, nešvarumais, kerštu, pagieža, neapykanta.

Vidurinis žmogaus stovis pasireiškia išoriniais. Vieni žmonės skleidžia meilės, tiesos, gerų darbų spindulius, kiti — ištvirtimo, vergijos, aistrų, godumo, keršto ir neapykantos ugnį. Skirtingos žmonių pažiūros ir jų gyvenimas suklasifikuoja juos kovai vienu prieš kitus.

Kova pasireiškia įvairiais būdais, nors ji ne visur lygiai žiuri. Mat gyvenimo aplinkuma ir vietos žmonių įsisąmonimas nulemia kovai ginklus ir jos pasekas.

Kovoje kiekvienas stengiasi nustumti savo oponentą į paskutinę vietą. Bet nugalėtieji nugalėtojų taikos sąlygų nepripažįsta teisėtomis. Ir taip susidaro dvi klasi žmonių, nusistačiusių vieni prieš ki-

tus. Vietoj dalyti žmones į darbininkų ir kapitalistų klases, lai man bus leista vienus žmones priskirti prie pagonių klases, kitus gi prie krikščionių.

Kodėl toks suskirstymas? Todėl, kad pasireiškia dvejopas žmonių gyvenimas: gamtinis ir virsgamtinis.

Pagonims teapeina medžiaginis pasaulis. Jie savimeiliškai tesirūpina pasiglemžti kuodaugiausiai natūralių gėrybių šiame pasaulyje, nes į užgrabinį gyvenimą arba netikimą arba nekrepia dėmesio. Žemiškoji garbė, kūno užgaidos, linksmybės — tai jų idealas, o gailėstingi darbai, labdarybė — tai nepakenčiama jiems silpnė.

Tokiai pagonizmo dvasiai griežtai priešinga krikščionybė. Krikščionybė prasideda artimo meile, ir meile ji nori gydyti žmonių sąjauzas. Turtuoliai ar beturtis, mokytojas ar bemokslis, protu dirbantieji ar paprastieji, juoda, nešvarų darbą atliekantieji darbininkai lygiai yra tos pačios didžiulės pasaulinės šeimos nariai, vieno Tėvo vaikai. Taigi broliai ir seserys, įgimtasieji teisingumo dėsnių reikalauja gerbti ir mylėti savo tėvą, o saviartiniame gyvenime teikti visokeriopą pagalbą savo broliams ir seserims. Taigi dabartinis pasaulis "turėtų būti brolių ir seserų pasaulis; neriboti savitarpio palankumo pasaulis; visapusiškos gerovės ir visapusiško viens kito supratimo pasaulis; taikos ir meilės pasaulis; pasaulis, kuriame stipresnieji laikytų sau garbę tarnauti silpniesiems ir būti silpniesiems globėjais".

Krikščionybė negali priminti žydų etikos principo: "Akis už akį, dantis už dantį". Ir iš pagonių ji visada reikalauja išsizadėti savo obalsio: "Išsiki-mės, valgykime ir gerki-mės, nes rytoj mirsime", o priimti meilės įsakymą.

Krikščionybė pripažįsta, kad darbininkų būvis reikią gerinti, bet prie gero tikslą reikia eiti tiesiai — geromis priemonėmis, į kurias komunizmo tėvas nekreipė dėmesio.

Markso etikos principas yra: "Savo klasės žmogų palaikyk, o priešingos neapkęsk". Ar gali krikščionybė, gerinimui darbininkų padėties, susidėti su pagoniškuoju ir ateistiniu komunizmu, einančiu neapykantos keliais?

Prašau įsitemyti, ką sako bolševikų švietimo komisaras Lunačarskis. Štai jo žodžiai: "Mes neapkenčiame krikščionybės ir krikščionių: jų patys geriausiai yra pikčiausi mūsų priešai. Mat, jie skelbia artimo meilę ir pasigailėjimą, o tai kaip tik yra priešinga mūsų principams. Krikščionių meilė yra revoliucijos kliūtis. Tad šalin artimo meilę! Mums reikia vien neapykantos. Gerai išmokę neapkęsti, mes nugalėsime pasaulį. Apsidirbę su žemės karaliais, turim dabar kipti į dangaus karalių. Ši antireliginė kova neturi apsisibrėžti Rusijos ribomis: ji turi pasisklisti visam pasauliui, tiek musulmonų, tiek katalikų kraštuose". Jau iš tu žodžių, rodos, turėtų būti visiems aišku, kad Markso ir Lenino į gyvenimą pažaiūros esmėje yra griežtai priešingos Kristaus meilės principams. Taigi šio laikinio dvasinio chaoso ir socialinio skurdo aktyvaizdoje mums prisiėna pasirinkti Vatikana arba Maskvą; krikščionybė arba pagoniją; Kristų arba Lenina.

Neaiškinsiu ką davė mums krikščionybė ir ką bedieviškasis komunizmas. Tiesos šviesoje visiems aišku. Tik priminsiu, kad pasaulis yra Kūrėjo meilės išraiška ir kad jo suradymų žmonių gerbūvis ir išganymas turi atėiti per žmonių meilės darbą, kuriuos komunizmas pasmerkia. Ir šavimi kyla klausimas: ar galima, neturint meilės, ką nors užtarti? Kam nors ištiesti pagelbos ranką? Juk meilė reikalauja aukos! Ar galimais daiktas, kad asmuo, neturėdamas savyje artimo meilės, aukotusi pagerinimui darbi-

J. E. Vyskupo Reinio Atsisveikinimo Žodis

Kunigų Vienybės Centro Valdybos kviečiamas ir pasinaudodamas vasaros atostogų metu nuvykau į Jungtines Amerikos Valstybes. Ten išbuvau du mėnesius su puse.

Nors labai norėjau, dar prieš išvykdamas iš Amerikos į Lietuvą, parašyti atsisveikinimo žodį, tačiau tam reikalui laiko nėvė sučiupau, todėl dabar spaudkdamas per Atlantiko vandenyną, rašau tą žodį.

Vykdamas į Ameriką turėjau dvejų rūšių tikslus: viena, padėti Amerikos lietuviams katalikams katalikybės ir lietuviybės reikaluose, antra, pačiam pamatyti, pažinti garsiąją, pažangiąją Ameriką, pažinti lietuvių katalikų gyvenimą, pažinti katalikų akciją Amerikoje, susipažinti su universitetų struktūra, ypač katalikų universitetų gyvenimu, pasikalbėti su psichologijos reikalais su psichologijos profesoriais.

Amerikoje radau didelių palankumų mano uždaviniams ir nuosirdų priėmimą. Lietuviai kunigai ir pasauliečiai, Lietuvos ministrai Vašingtone ir

ninkų būvio? Atsakymui į šį klausimą Rusija duoda mums gana daug faktų. Gana prisiminti tai, kad ten, — išskyrus komisarus ir raudonarmiečius, visi vaikščioja apdriskę, nuplyšę, išbadėję, išbliskę, paniūrę, moraliai prislėgti, biją svetimam žmogui žodį tarti". Nestebėtina, kad Stalinas visur ir visada apsuptas sargyba.

Darbininkų didžiuliojo priešų yra ne vien kapitalizmas, bet pagonizmas ir tie darbininkai, kurie veidmainingai prisidengia įvairių organizacijų bei unijų vardais, apgaulys-tėms iškelia gražius obalsius ir pagonių principais skaldo darbininkų vienybę, stumia juos į neužtarnautą skurdą ir naikina jų sąžinės ramybę. Neapykanta darbininkų būvio nepagerins. Išvaizdinkim sau, kad darbininkai revoliucijos darbininkai — jėga nugalėtų piniguočius ir atsisėstų jų vietoje. "Kas būtų tuo atsieka? O gi ne kas kita, kaip tik tai, kad prievartos keliu nustumtieji į neužtarnautą skurdą, laukytų, kol jie, pasidarbę pakankamai skaitlingi, vėl galėtų griebtis už kuokų. Tai būtų tik asmenų pasikeitimas, bet ne dalykų. O gyvenimas vėl virstų didelėmis pešty-nėmis". Kas ima kalaviją, praznu nuo kalavijo.

Pagerinimui darbininkų būvio reikalingos reformos, bet jos turi prasidėti kiekvieno žmogaus viduje pagal krikščionybės Aukščiausiojo Vado planą.

Kol darbdavis ir darbininkas neįsitikins, kad vi-si žmonės esame vieno Tėvo vaikai ir nepersims Amžinosios Meilės ir Tiesos dvasia, tol klasių kova nepasibaigs.

Kas gi mums darytina? Būti geros valios šviesos vaikai, sekti Kristu ir nesiduoti netikrų pranašų suvedžiojimams ir apgaulystėms.

konsulas Čikagoje, katalikų veikimo centras (National Catholic Welfare Conference) Vašingtone, kitataučiai kunigai, Aukštoji Bažnyčios Hierarchija visur rodė malonų palankumą. Lietuvių katalikų spaunda, ypač Amerika, Dažninkas, Draugas, Forum, Studentų Žodis, Vytis, Moterų Dirva, Garsas ir kiti gerai pasirodė dirvą sėkminges-niam uždaviniui atlikimui. Daug palankumo parodė ir spauda anglų kalba, spraudindama kai kur net labai plačius pranešimus.

Gerai paruoštoje dirvoje lengviau dirbti. Aš pats stengiausi duoti kiek galima daugiau esamomis aplinkybėmis. Teko man aplankyti 52 lietuvių katalikų bažnyčias (vieną iš jų Kanados Montrealyje) ir 16 kitų miestų, kur nebuvo lietuvių parapijos, pasakyti 67 pamokslus bažnyčiose, 46 kalbas salėse apie Lietuvos religinę, tautinę ir kultūrinę padėtį. Teko dalyvauti lietuviškųjų katalikų organizacijų seimuose: Darbininkų, Studentų ir Profesionalių. Vargonininkų Muzikų, Vyčių, Katalikų Moterų ir Federacijos.

Kitataučių spaudai besisinteresuojant Lietuva, jos religine bei kultūrine padėtimi, mielai sutikdavau duoti interviu; taip buvo, kiek pamenu, New Yorke, Baltimoroje, Čikagoje, Shenandoah, Kansas City, Los Angeles, San Francisco, Omaha, Dayton, Blair, Lawrence.

Kelianti teko daug traukiniais, automobiliais ir aeroplanais. Pastaraisiais nusikridaus net keturis tuostandčius mylių su kau-pu.

Amerikoje daug pamaciau, patyriau, pramokau. Kūnu pavargau, bet žinomis ir dvasia sustiprėjau. Tas bus man labai naudinga tolimesnėje darbuotėje Lietuvoje. Mat, man buvo svarbu po ilgesnės darbuotės Lietuvoje prasi-vėdinti, pamatyti lietuviškąjį ir katalikiškąjį darbą kitokiose sąlygose, iš tolimesnės perspektyvos ir Amerikos atmosferos šviesoje pažiūrėti į Lietuvos visokeriopas reikalus.

Grįždamas iš Jungtinių Amerikos Valstybių į Lietuvą tariau nuosirdžiai padėką visiems, kurie lengvino man pasiekti užsibrėžtus tikslus, vėžino ir kitais būdais padėjo. Mano šis dėkingumas pasiliks ant visadumės. Savo maldose nepamiršiu Amerikos. Ypatin-gu būdu reiškiau giliausią dėkingumą Kunigų Vienybei, pakvietusiai mane į Ameriką ir jos vadovybei, sudariusiai maršrutą ir ją įgyvendinusiai, būtent, garbingiems kunigams Jonui Balkūnui iš Maspeth ir Pranui Jurui iš Lawrence.

Išvykęs iš Amerikos linkiu broliams lietuviams tvirtai laikytis katalikų tikėjimo, nes jįsai kilniai atitinka žmogaus sielos reikalus, laiko mus taiko-je su Dievu, visokios gerybės Davėju, saugo mūsų ir

žemiškąją laimę, palaiko mūsų lietuviškąjį tautiškumą.

Linkiu tvirtai laikytis lietuviybės, nes ji yra mūsų tėvų, protėvių kraujas, būdas, dvasia, amžiais sukaupta. Linkiu mylėti ir gražiai mokėti lietuvių kalbą, nuosirdžiai visokeriopai remti lietuviškąsias katalikiškąsias mokyklas, noriai remti ir skaityti lietuvių katalikų laikraščius, gausiai dalyvauti brolijoje ir draugijoje, nuosirdžiai dalyvauti lietuviškuose bažnytinuose choruose, būtinai remti lietuviškojo ir katalikiškojo jaunimo ir vaikų organizaciją, jėse gausiai ir uoliai dalyvauti, dažnai suorganizuoti ir rimtai praversti lietuvių dienas, uoliai dalyvauti organizacijų seimuose, retkarčiais atsilankyti į Lietuvą. Organizacijų Federacija kad ir uždeda tam tikrų pareigų, bet ji yra moderniškoji šių laikų būtinybė, kuri duoda gerų vaisių ir drauge yra nepamainomoji priemonė galingajai jėgai sudaryti šiais laikais.

Pagarba galingosioms Jungtinėms Valstybėms, jos žvaigždėtai vėliavai, pilietinės sąveigos, kurios svarbu sąžiningai ir uoliai atlikti, geras anglų kalbos mokėjimas netrukdo lietuvių brangintį savo lietuviškąją tautybę. Priešingai, gerai mokėdamas lietuvių kalbą šalip angliškosios lietuvis bus pranašesnis, vertingesnis, savo būdu tvirtesnis, patikimesnis. Tada jįsai ne-

Tuos mano norus užant-spaudavo man sužvilgusios ašaros, kai, mūsų laivui milžinui sujudus plauk-tui iš New Yorke, pamaciau iš minios plevėsuojančių skepetaičių, lydinčių išvaizduojančius, kun. Paulonio aukštai virš galvų iškeltą ranką, kuria jįsai padarė didelį kryžiaus ženklą, linkėdamas laimingas kelionę. Ji iki šiol labai laimingai ir vyksta.

Vysk. M. Reinys.
Atlantiko vandenynas, laivas "Normandie", 1937 m. rugsėjo 4 d.

Lietuvos Gen Konsulo J. Budrio Kalba

Pasakyta Rugsėjo 12 d., Brockton, Mass., Atidaran-t "Lietuvišką Namelį"

Šiandieninė šventė yra dvejų faktorių išvada: Lietuvos Valstybės atgimimo ir Jungt. Amerikos Valstybių humaniškos politikos dėka. Tik po Pasaulinio Karo platus pasaulis sužinojo, kad Rusija sudarė daug tautų, kurios turi savo istorijas, ir buvo savystoviomis valstybėmis. Viena tokių tautų buvo Lietuva, senovėje sukūrusi didelę ir galingą valstybę, ir ant savo ru-bežiaus savo spėkoms su-laikiusi totorių ordų veržimąsi į Europą. Prieš dvidešimt metų, po Pasaulinio Karo, ji vėl atgimė ir dabar sustiprinta energija ir dideliu pasisekimu stengiasi atsistatyti ir užgydyti tas žaizdas, kurias svetimas valdymas padarė jos kultūrai.

Daug tuostandžių mūsų tautos vaikų emigravo į Amerikos Jungt. Valstybes. Būdami beveik be išimties žemdirbiai, jie nebuvo gyvenimo išlepti, nebuvo atitolę nuo darbo ir žemės, pasižymėję darbuotumu, todėl ir naujoje Tėvynėje greit buvo teigiamai įvertinti ir tvirtai įsikūrę.

Tolerantią Jungt. Amerikos Valstybių politi-ka laidojo jiems visas teises burtis į draugijas ir veikti kultūriniai. Pasek-mėje to, buvo susidariusi padėtis, kurioje Amerikos lietuvių netik aptarnavo spausdintu žodžiu išei-vius, bet net atėjo pagal-bon savo broliams senoje Tėvynėje, nešdami tenai

virs spekuliantų, visur besilankstančių, gaudančių visokių vėjus savo asme-ninei naudai.

Lietuvos galybė Vytau-sių tėvų, protėvių kraujas, būdas, dvasia, amžiais sukaupta. Linkiu mylėti ir gražiai mokėti lietuvių kalbą, nuosirdžiai visokeriopai remti lietuviškąsias katalikiškąsias mokyklas, noriai remti ir skaityti lietuvių katalikų laikraščius, gausiai dalyvauti brolijoje ir draugijoje, nuosirdžiai dalyvauti lietuviškuose bažnytinuose choruose, būtinai remti lietuviškojo ir katalikiškojo jaunimo ir vaikų organizaciją, jėse gausiai ir uoliai dalyvauti, dažnai suorganizuoti ir rimtai praversti lietuvių dienas, uoliai dalyvauti organizacijų seimuose, retkarčiais atsilankyti į Lietuvą. Organizacijų Federacija kad ir uždeda tam tikrų pareigų, bet ji yra moderniškoji šių laikų būtinybė, kuri duoda gerų vaisių ir drauge yra nepamainomoji priemonė galingajai jėgai sudaryti šiais laikais.

Pagarba galingosioms Jungtinėms Valstybėms, jos žvaigždėtai vėliavai, pilietinės sąveigos, kurios svarbu sąžiningai ir uoliai atlikti, geras anglų kalbos mokėjimas netrukdo lietuvių brangintį savo lietuviškąją tautybę. Priešingai, gerai mokėdamas lietuvių kalbą šalip angliškosios lietuvis bus pranašesnis, vertingesnis, savo būdu tvirtesnis, patikimesnis. Tada jįsai ne-

Tuos mano norus užant-spaudavo man sužvilgusios ašaros, kai, mūsų laivui milžinui sujudus plauk-tui iš New Yorke, pamaciau iš minios plevėsuojančių skepetaičių, lydinčių išvaizduojančius, kun. Paulonio aukštai virš galvų iškeltą ranką, kuria jįsai padarė didelį kryžiaus ženklą, linkėdamas laimingas kelionę. Ji iki šiol labai laimingai ir vyksta.

Vysk. M. Reinys.
Atlantiko vandenynas, laivas "Normandie", 1937 m. rugsėjo 4 d.

Sunku yra pasakyti, kiek ištikrųjų yra lietuvių Jungt. Amerikos Valsty-bėse; apytikriai jų pris-kaitoma apie vieną mili-oną. Ir padėtis jų laikui bėgant pasikeitė: vieni savo darbštumu ir pasiry-žimu patys pasiekė aukš-tųjų mokslų, kiti, vėl, leido savo vaikus į aukštuosius mokslus, o tie jau vis daugiau ir daugiau prade-da aktyviai dalyvauti šios šalies politikoje: lietuvių esama legislatoroje, yra teisėjų ir kitokių profesionalių, kurie dirba savo naujos Tėvynės gero-vei. Atstadius Lietuvą, jie stengėsi savo naują Tė-vynę supažindinti su savo tautos kultūra: įsteigė prie Pittsburgh'o Univer-siteto Lietuvišką Kamba-rį, Clevelande miesto par-ke "Lietuvišką Darželį" ir štai, šiandieną Brocktone pasistatė "Lietuvišką Namelį". Tai yra kuklus pa-statas, bet jis geriau cha-rakterizuoja lietuvių, nes Lietuva yra žemės ūkio kraštas ir 83% jos gyven-tojų verčiasi žemdirbyste. Taigi, jis pilnai tinka sa-vo paskyrimui.

Šiandieninės iškilnės parodo gerą sugyvenimą lietuvių su kitais šio mie-to gyventojais ir aš, baig-damas savo žodį, palinkė-siu, kad tie santykiai būtu dar tamsresni ir, kad Jūs miestą klestėtų ir au-gtų. Lai gyvuoją Jungt. Valstybės su jos vadovu Prezidentu Roosevelt'u, lai gyvuoją Brockton'o Miestas!

Dr. J. Leimonas

Maldos ir Stebuklų Vietoj

Ispūdziai iš Liurdo

Liurdas. Kas šio vardo nežino? Kas negirdėjo apie Liurdo stebuklus? Ir kas iš katalikų neturėjo pamatyti šios vietos? Galop čia veržiasi ir netikintieji, pamatyti ir įsitikinti, kas čia darosi.

Ir mano viena iš svajonių buvo pamatyti šią didžiulę katalikybės šventovę.

Liurde gamta — tartum kokia pasaka: čia pat didingai dungso Pirėnų kalnai, čia pat kalnų upės srauniai vingiuoja.

Kur Dievo Motina apsiereiskė mažajai varguolei Bernadetai, dabar virtusi maldos ir stebuklų vieta. Ir jeigu kas manot, kad šių laikų užkietėjusios, sugedusios žmonių širdys nemoka savo širdimis susijungti su Dievu — skubėkit į Liurdą ir čia jūs įsitikinsit kiek daug dar dega žmonių širdyse tikrosios Dievo meilės.

Jeigu ankstyvą rytą nueisit į šią šventą vietą, tai čia jau rasit didžiulės besimeldžiančių žmonių minias, atvykusius iš įvairiausių pasaulio vietų. Prie Panelės švenčiausios Apsireiškimo vietos galybės vežimėlių ir neštuvų vos ligonių, o taip pat gausiai tikinčiųjų klausos šventų mišių ir daugelis jų priima šv. Komuniją. Prie čia pat esančio stebuklingo šaltinio eilės ligonių laukia savo eilės, kad savo sergantį kūną galėtų suvilginti šventojo šaltinio vandeniu, kai tuo pat metu čia susirinkusios tikinčiųjų minios kalba rožančių arba gieda šventąsias giesmes. Ir jei tuo pat metu išjungsit čia tuo esančią net trijų aukštų didingą baziliką, tai ir čia, visose šiose trijose bažnyčiose, rasite karštai besimeldžiančius ir einan-

čius prie Dievo stalo žmonių minias. Dar aukščiau bazilikos, kalnuotoj vietoj, rasite didingus Kryžiaus kelius ir čia vėl maldingai einančias stacijas žmonių grupes.

Taip vyksta rytmetį. Bet vos saulutė, kuri gausiai beria savo karštų spindulių, paliks kiek po piečio, — čia vėl didžiulės žmonių minios naujai užplūsta. Tai ligonių šv. Sakramentu palaiminimo laikotarpis, kuriuo daugiausiai įvyksta garsieji stebuklai. Pirmiausiai ligoniai atgabenami vežimėliais ir neštuvais prie Panelės švenčiausios apsiereikimo vietos. Čia pirmelė, jie išrikiuojami didžiulėje bazilikos aikštėje šv. Sakramento palaiminimui. Nemaniau, kad čia tiek daug atgabenama ligonių. Ilgiausios eilės, pradedant garbinotomis galvutėmis vaikų ir baigiant jau raukšlėtai veidais, seneliu, karštai meldamiesi, sveikatos prašydami, laukė šv. Sakramentu palaiminimo. Ir štai iš bazilikos išėjo, giesmes giedodama su vėliavomis procesija. — tūkstantiniu, gražiai išrikiuotu miniu procesija. Tik vienu kunigų suskaičius apie 500. Procesioj dalyvavo su savo vėliavomis atvykę iš įvairių kraštų maldininku. Šiuo kartu buvo atvykę iš Šiaurinės Prancūzijos, Amerikos, Belgijos, Olandijos, Šveicarijos. Ir kai šį didžiulę procesiją išsiričiuoja Bazilikos aikštėje, o išėjus aikštės vidurį kunigas kartu su visais procesijos dalyviais ir visa čia susirinkusia kita žmonių minia pradeda į Panelę švenčiausią savo maldas, tada prelatas šv. Sakramentu nešinas, apeina išrikiuotus ligonius ir juos šv. Sakramentu laimina.

Vytauto Didžiojo universiteto Kaune fizikos - chemijos instituto rūmai. Jie stovi gražioje vietoje ant Aleksoto kalno.

Tai nuostabi, neužmirštama valanda. Matai maldos nušviestus veidus, matai susigraudinusių širdžių ašaras, matai sergančių pagalbos šauksmą.

Bet tai dar ne viskas. Vos tik saulė nusileido, vos tik pradėjo temti, ir vėl žmonių minios renkasi prie bazilikos. Šiuo kartu veikia savo rankose turi žvakes su gaubtuvėliais, jau užsidega, rikiuojasi ir pradeda naktinę Marijos garbei procesiją. Ir matai liūliuojančią ugnelių jūrą, girdi galingą Ave Maria giesmę ir jauti vieną galingą Aukščiausiam pagarbos minčių ir visų vieningą, didingą maldą. Koks tai neapsakomai gražus momentas!

Baigdamas noriu pažymėti, kad jei kas nors turi ar turės progos aplankyti Liurdą, tai pasakykite, kad tai, kas čia vyksta, yra sunkiai aprašoma. Taip, yra dalykų, kuriuos regimais ženklais nuskaiti yra labai sunku. O tokią vietą yra ir Liurdas — maldos ir stebuklų vieta. Kas tikrai yra Liurdas, galima suprasti tik jame atsilankius. XX.

Kun. Pranciškus M. Juras

Be Patvarios Veiklos -- Daug Skriaudos

(Tęsinys)

Katalikai tikėjimo turime. Sekmadieniais bažnyčios pripildytos žmonių. Prie sakramentų einančių labai daug. Bet savimilos rudys, dvasinis atbukimas ir, abelnei, vidujinis nusikurimas įnešė į gyvenimą sugyvuojimą, o kai kur net sužvėrėjimą.

Mūsų laikai labai panašūs į tryliktojo šimtmečio. Prieš septyniolika metų, rašo popiežius Pijus XI, "krikščionių tikėjimas liaudyje buvo gana giliai šaknis įleidęs: tai liudija ne tiek tikrųjų karių, kiek pačių visų luomų piliečių šventas veržimasis į Palestinos vaduoti Kristaus karstą. Bet į Viešpaties dirvą pamazėli veržėsi ir plėšėsi klaidatikiybės, platinamos žinomų atvirų ir slapty suvadžiotųjų, kurie, rodydami savo aštrų gyvenimą ir puoduotą dorovingumą bei drausmingumą, paprastus žmones lengvai prigavo ir tuo įnešė į žmones prąžūtingo maišto kibirkštį. Kai kurie jų, pastebėję atskirų asmenų nusizengimus ir juos visai Bažnyčiai priskirdami, pilni puikybės laikė save Dievo pašauktais tiems trukumams atitaisyti, tačiau, neilgai trukus, kada paneigė Apštalų sosto mokslą ir autoritetą, aiškiai parodė, kurį turėjo tikslą: nes gerai žinoma, kaip jų dauguma nugalėjo ir piktuosius pageidimus bei paleistuvystę ir, apardę religijos, nuosavybės, šeimos ir valstybės pagrindus, net maištą prieš esamąją tvarką pakėlė. Nors katalikų tikėjimas sielos ir pasaulio nepalietas arba bent visai nenusmelktas, vis dėlto taip Evangelijos dvasia, taip Kristaus meilė žmonių joje taip buvo atšalus, jog atrodė lyg užgesusi". Ir štai anaisiais liūdnaisiais laikais "Dievo Apvaizdos žmogus, siųstas ne vien savo audringiems laikams, bet ir visų laikų katalikų visuomenei taisyti" paėmė į vieną ranką Evangeliją, o į kitą ranką kryžių ir ėjo į žmones gydyti jų žaizdas. "Jo darbuotė taip gerinamai palietė visą žmonių giminę, jog ne vien atitaisė tikėjimo ir dorovės reikala, bet, taip sakant, ir evangeliškosios meilės bei teisingumo

pradai persunkė ir sutvarkė bendrą visuomeninį gyvenimą". Nereikėjo jam aukštų mokslų, gražybės, turtų ar kanuolių. Užteko patvaraus gyvenimo pagal Evangeliją. Be balsavimo, be politikavimo, be lašo kraujo tikrasis Kristaus kareivis ir karžygis vedė žmones prie evangeliškojo šventumo ir kryžiaus meilės.

Bet atsiminkime, kad tryliktojo šimtmečio Didžiojo Karaliaus skelbėjas pradėjo socialines reformas nuo savęs. Paminėję po kokių puikybės, atsipalaidojimo nuo turtų ir garbės troškimo, nusiviko nuo savęs senąjį žmogų su jo darbais ir apsilviko nauju žmogumi, kurs sutvertas pagal Dievą teisybėje ir tiesos šventume. Kada tapo Kristaus paveikslu, tada žmonės taisėsi ir davėsi jam vadovaujami. Trumpame laikotarpyje jam pavyko "gražinti taiką ir išnaikinti nuolatinius kruvinus nesutikimus tarp atskirų asmenų, valstybių ir karalysčių".

Šv. Pranciškus Apyžietis su mumis dar tebegyvena. Popiežius Leonas XIII jojo dvasią įvilko į dabartinių laikų rūbus. Popiežius Benediktas XV paskyrė jį Katalikų Akcijos globėju. O popiežius Pijus XI pasitiki, kad "jeigu tas apaštališkas davė žmonių, kuriuos Grigorius IX vadinavo Kristaus kareiviais ir antrais Makabiejaus, tai gali ir šiandien nemenkesnį duoti visuomenei vaisių, jeigu tik patys tretininkai, kaip jie yra po visą pasaulį išsiplatinę, pasižymės gyvenimo nekaltumu ir dorumu".

Baigiant šias eilutes kilo klausimas: ar daug iš čia susirinkusių naudojasi popiežių siūlomomis priemonėmis Kristaus karalijos išplatimui žemėje? Ar daug kas čia jaučiasi atsakingais dėl besipildančio komunizmo ir augančio dvasinio atbukimo? Ar daug Kristaus kareivių imasi tikėjimo, vilties, meilės ir teisingumo sutruškinimui komunizmo? Ar daug kas rūpinasi paskaitų ciklais ir organizavimu kareivių pulkelių tikybės pažinimui ir kovai su komunizmu? (Pabaiga)

Lietuvos ir Jung. Amerikos Valstybių Prekyba

Lietuvos ir U.S.A. prekyba šiais metais žymiai padidėjo ir pasiekė, už 7 mėnesius (sausio - liepos) 8,013,500 litų; per tą patį laiką praeitais metais ji siekė 5,160,100 litų, o 1935 metais 4,153,400 litų. Ekonominė būklei pagerėjus Lietuvoje ir plečiantis ten pramonei, Lietuva pirkė Jungt. Valstybėse savo tekstilės pramonei medvilnės už 599,900 litų vieton 314,700 lit. Praeitais metais, ir pirmą kartą verpalų ir siūlų už 121,000 litų, ko pirmiau čia nepirkdavo. Užpirkimas tabako lapų savo cigarečių fabrikams žymiai padidėjo ir pasiekė 255,800 litų vieton 106,400 litų praeitais metais ir 73,500 lit. 1935 metais.

Be to, kaip žinome, nuo gegužės mėn. 1 d. Lietuva žymiai sumažino muitą automobiliams, sąsąs su tuo žymiai pakilo automobilių įvežimas ir iš U.S.A. į Lietuvą buvo jų įvežta už 356,500 litų, vieton 83,600 lit. pr. m. Čia

reikia pažymėti, kad Lietuvoje plečiasi karosserie statyba, ji perka šassi ir pati stato automobilius bei autobusus.

Viena šaka traukia su savim kitas — automobilių ir šiaip mašinų padidėjimas išsukė tepalo ir kuro sunaudojimą; benzina ir žibala Lietuva gauna iš Sov. Rusijos bei Anglijos; užtat U.S.A. buvo užpirkta daugiau tepalo—

KAIP GENEROLAI FRANCO IR MOLA VYKO DARYTI SUKILIMĄ

Anglų armijos atsargos kapitonas D. P. Ollis laikraščio "Sunday Graphik" bendradarbiui papasakojo, kaip jis lėktuvu nuvežė generolą Franco ir jo artimiausią bendradarbį generolą Molą iš Afrikos į Ispaniją tada, kai buvo nutarta pradėti sukilimą prieš liaudies fronto vyriausybę.

Kapitonas Ollis per pasaulinį karą tarnavo Anglijos oro laivynė ir pirmasis pradėjo nuolat skraidyti tarp Londono ir Paryžiaus. Tais laikais vienas toks perskridimas kaštavo 21 svarą sterlingų. Dabar kapitonas Ollis turi nuosavą lėktuvą susisiekimo imone su 20 keleivinių lėktuvų, kurie išnuomojami keleiviams, norintiems ne tik po Europą, bet ir po kitus kontinentus skraidyti.

Į kapitono klientų skaičių pateko ir abudu Ispanijos generolai. Tai įvyko labai paprastai. Į Craydono aerodromą atvyko dvi gražios anglės ir paklausė kapitoną, ar jos negalėtų gauti lėktuvo nusikristi į Kanarų salas. Kiek pagalvojęs apie kilometrų skaičių ir degamosios medžiagos tokiai kelionei reikalingą kelią, jis tuojau pasakė, kiek kelionė kaštuos. Vis dėlto šaltakraujį anglą truputį nustebino viena iš merginų, kai ji atidarius rankinuką, kurioje buvo grūstė prigrūsta banknotų, atskaitė reikalingą sumą: 1.000 svarų sterlingų.

Man net žadą užėmė, — prisipažįsta kapitonas Ollis.

Merginos pareiškė norinčios tučtuojau skristi. Iš angaro tuojau buvo išvilktas lėktuvas "Dragon Rapid". Keista buvo dar

aliejaus, būtent už 251,900 litų vieton 98,500 pr. met.

Be nurodytų dalykų Lietuva pirkė dar vaisių už 251,900 lit., fosforo trąšų už 197,500, įvairių motorų ir mašinų už 160,100, dažų už 102,700 ir chemikalų už 101,000 litų. Viso Lietuva šiais metais per 7 mėnesius pirkė už 3,961,700 litų vieton 2,333,100 litų pr. m. arba už 1,628,600 daugiau.

Lietuvos išvežimas į U.S.A. šiais metais per 7 mėnesius pasiekė 4,051,800, tai yra 1,224,800 litų daugiau negu praeitais metais. Jis būtų žymiai didesnis, jei ne nuolatinis augimas frachto per vandenyną. Tokioms aplinkybėms esant, Lietuva gauna už savo prekes geresnes kainas kitose artimesnėse šalyse, o visgi, bendram Lietuvos eksportui kylant, nuošimtis, kurį sudaro U.S.A. prekyba su Lietuva, ir auga: eksportas į U.S.A. 1935 m. sudarė 2,39%, 1936 m. 2,63%, o šiais metais jau siekė 3,68% viso Lietuvos eksporto.

Importas iš U.S.A. 1935 m. buvo 2,95%, 1936 m. 2,84%, o šiais metais jau 3,52%.

J. Budrys,
Lietuvos Generalinis Konsulas.
New York City.

KAIP SOVIETŲ RUSIJOS SAUGOJAMASI ŠNIPŲ

Vienam iš paskutinių "Izvestijų" numerių atspausdintos tokios vyriausybės paskelbtos kovos šnipais taisyklės:

1. Prie namų vartų irėjimų draudžiama išskirti gyventojų sąrašus, nes toki sąrašai žymiai palengvina šnipų darbą.

2. Fabrikų ir šiaip įmonių patalpose neturi būti jokių įsakymų, parėdymų, kurie liečia ne tik fabrikų ar įmonių veikimą, bet ir darbininkų susirinkimus su jų programomis. Šitokie sąrašai taip pat padeda šnipams.

3. Sunkvežimiuose neturi būti užrašyti įstaigų pavadinimai, nes jais šnipai taip pat moka pasinaudoti savo tikslams.

4. Laikraščiu redaktorai turi kreipti ypatingą dėmesį į skelbimus ir prašymus apie atsakingą darbininką ir specialistą mirtį. Vidaus reikalų komisariatams nustatė, kad išiomis žiniomis šnipai pasinaudoja.

5. Neberašyti ant vagonų sienų kreida, kad tokie vagonai reikia pastatyti pakrovimui prie tokios taikinės platformos.

6. Į valdžios įstaigą draudžiama įleisti asmenis, turinčius foto aparatus.

7. Įstaigų vedėjai ir valdininkai ant stalų negalėtų likti jokių tarnybinių dokumentų. Tarnybos metu ant stalo galima laikyti tik tai, kas tą momentą būtinai reikalinga. Jei tų su dokumentu darbas užbaigtas, jį tuojau reikia paslėpti.

8. Griežtai draudžiama, kad tarnybos neštis bet kokių dokumentus namo nesvarbu, ar jie būtų slapti, ar neslapti. XX

DAR 9 SUŠAUDE

Suimta Maskvos — Volgos perkaso vadovybė

"Morning Post" rašo, kad Leningrade karo komisijos sprendimu sušaukti dar devyni trockiniai, kai teroristai. Jie buvo kaltinami nuodiję darbininkus ir organizavę įmonių sprogdinimus. Toliau laikraštis tvirtina, kad šiomis dienomis suimta keliolika aukštų Maskvos — Volgos perkaso administracijos valdininkų.

Tarp suimtųjų yra vyriausias perkaso direktorius Volskis ir vyriausias inžinierius Atasevas. Be to, Maskvos gorsoviet pirmininkas Filatovas pašalintas iš pareigų ir į vietoje paskirtas Chochlovas.

— Vis dėlto man teko suvaidinti svarbų vaidmenį Ispanijos naminiame kare, — sako kapitonas Ollis. XX

VALGIŲ GAMINIMAS
Kaip tik išėjo iš spaudos Valgių Gaminimo Knyga, kurioje yra daugybė receptų — nurodymų kaip skaniai ir ekonomiškai pagaminti valgius. Taipgi šioje knygoje nurodo kaip galima pasigaminti iš įvairių vaisių vynu. Jos kaina tik \$1.00. Knyga tu už 23 puslapius.

Užsakykus su pinigais siųskite "Darbininkas", 366 W

Iš Musų Veikimo Centro

2334 So. Oakley Avenue,
Chicago, Illinois.

SPALIŲ 9 DIENA

Rugpjūčio 24 ir 25 dd. Lawrence, Mass. įvykęs Federacijos 26 Kongresas buvo sėkmingas ir priėmė visą eilę nutarimų, kurie jau buvo paskelbti spaudoje. Šiame laiške pakartosime tuos nutarimus, kurie pirmiausia yra vykinti.

1. Vilniaus vadavimo reikalu kongresas priėmė tokį nutarimą: "Federacijos Kongresas užgria centro valdybos ligšiolini nusistatymą visomis galimomis priemonėmis dirbti dėl Vilniaus atvadavimo ir dirbti per Federaciją ir jos skyrius". Šis nutarimas reiškia, kad ir toliau Federacijos skyriai pasiliks Vilniui Vaduoti Sąjungos skyriais ir jie turės rūpintis visais Vilniaus vadavimo reikalais. Pirmiausias Federacijos skyrių darbas yra — gerai prisirengti prie spalio mėn. 9 d. — Vilniaus užgrobimo dienos paminėjimo. Žiūrėkime, kad visur tą dieną būtų surengtos prakalbos su tinkama patrijotiška programa. Nereikia užmiršti ir tinkamas rezoliucijas išnešti, jas paskelbti spaudoje ir pasiūsti, kur reikia.

MINĖKIME LIETUVOS KRIKSTO SUKAKTĮ

2. Daug kur dar neminėta Lietuvos krikšto 550 metų sukaktuvės. Dėl to kongresas priėmė tokią rezoliuciją: "Išsklausius kun. K. Urbonavičiaus referatą apie tai, kad davė mūsų tautai krikštą, kongresas ragina lietuvių kolonijas kiek galima iškilmingiau minėti Lietuvos krikšto 550 m. sukaktuves". Skyriai prašomi atkreipti savo dėmesį į šį nutarimą. Paskaitoms ir prakalboms tikrai geros medžiagos rasite ALRK. Federacijos XXVI Kongreso programos knygoje, kurią siunčiame visų skyrių valdyboms. Šią gražią ir turiningą knygą išleido Lawrence, Mass., Federacijos skyrius, gerb. kun. Pr. Jurui vadovaujant. Už tai turime būti jam nuoširdžiai dėkingi.

STEIGKIME STUDIJŲ RATELIUS

3. Taip pat prašome atkreipti savo dėmesį į šį

EDW. V. WARABOW

(WRUBLIASKAS)
LIETUVIŠ GRABORIUS IR
BALSAMUOTOJAS
1000 Washington St.
NORWOOD, MASS.
TEL Norwood 1503
Montello Office:
10 Intervale St.
TEL. Brockton 2005

nutarimą: "Kongresas reiškia pageidavimą, kad kolonijose būtų steigiami visuomeniniai studijų rateliai, kuriuose būtų ruošiasi katalikų akcijai veikėjai ir kuriuose būtų dėstoma ir diskutuojama socialiniai klausimai. Taip pat rengti tais klausimais paskaitų ciklą". Centro Valdyba prašo skyrių, kurie tik gali, tuos studijų ratelius steigti. Kuriems reikės pagalbos šiame darbe, kreipkitės į centro ar apskričių valdymą.

NAUJA VALDYBA

Pranešame, kad kongreso naujai išrinkta Federacijos centro valdybą sudaro šie mūsų visuomenės veikėjai: Kun. K. Urbonavičius, dvasios vadas, 50 W. 6th Str., So. Boston, Mass.; dr. Antanas Rakauskas, pirmininkas, 2456 W. 69th Str., Chicago, Ill.; komp. A. J. Aleksis, vice-pirm., 76 Center Str., Waterbury, Conn.; Leonardas Šimutis, sekretorius, 2334 So. Oakley Avenue, Chicago, Ill.; kun. Ignas Albavičius, 717 W. 18th Street, Chicago, Ill.; valdybos nariai: kun. dr. Jonas Navickas, MIC., Marianapolis College, Thompson, Conn.; kun. Pr. Juras, 94 Bradford Str., Lawrence, Mass.; kun. Jonas Balkūnas (Informacijų Biuro vedėjas), 64-25 Perry Avenue, Maspeth, L. I., N. Y.; Juozas Laučka, 423 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

IEIGOS

Kongreso metu į Federacijos išdą įplaukė šios pinigų sumos: Šv. Trejybės par., Hartford, Conn. — \$10.00; Lietuvių Darbininkų Sąjungos mokestis — \$10.00; Federacijos 16 sk. Cambridge, Mass. (Šv. Stepono dr. ja) — \$2.00 ir Vilniaus našlaičiams — \$7.50; Neperstojančios Pagalbos par., Cleveland, Ohio — \$2.00; Federacijos 23 sk. Chicago, dr. ja — \$5.00; Federacijos 12 sk., Ciceroa dr. ja — \$11.00; Nekalto Prasidėjimo šv. Panelės choras, Chicago, — \$1.00. Po gražaus ir įspūdingo kongreso, kurį palaimino šventasis Tėvas, J. Em. Bostono Kardinolas — O'Connell ir J. E. Vysk. M. Reins, pradėdame naujus darbo metus. Tad, ir dirbkime nuolat, nuoširdžiai ir vieningai.

Leonardas Šimutis,
ALRK Sekretorius.

Patyrimas per daug dažnai mus moko, kad žmonės sunkiausia suvaldyti savo liežuvį.

Spinoza

BLAIVININKŲ 26 SEIMAS

Pilnųjų Blaivininkų 26 Seimas įvyks spalio 3 dieną, Šv. Pranciškaus parapijoje, Athol, Mass. Visos Blaivininkų kuopos malonės išrinkti atstovus ir dalyvauti skaitlingai. Prie to prašome kuopų valdybų prisiūsti centrui metinę narių mokesnį po 25 centus. Čekius malonės išrašyti vardu: Anna Sidabras ir siūsti adresu V. J. Blavaskas, 7 Mott St. Worcester, Mass.

Seimo tvarka bus paskelbta vėliau.

Kun. A. Švedas, Pirm.
V. J. Blavackas, Rašt.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

LAWRENCE, MASS.

VAIKUČIŲ MOKYKLA

Prasidėjus mokslo metams, atsidarė ir vaikučių katekizacijos pamokos. Šiais metais vadovauja vaikučių "Sunday School" Seserys, lietuvaitės, apsigyvenusios Lawrence. Jos laisvu laiku nuo mokyklos lanko ligonius, pavargėlius, pakalbina vaikučius, kad ateitų mokytis pažinti ir mylėti Kristų ir tt. Taigi Seselės ir mokytojauja ir atlikinėja socialinę ir labdarybės darbą. Tur būt pirmoji lietuvių, parapija, kuri neturėdama parapijinės mokyklos, pasikvietė nors dvi Sesutes apaštaliniam darbui.

Šv. Cecilijos parapijos choras, rugsėjo 15 dieną, 7:30 vakare dainavo per radio WLLH iš Lowell. Apie krikščionybę ir komunizmą pasakė radio kalbą mūsų mylimas klebonas, kun. P. M. Juras. Ir choristai ir jų vad. muz. ponas Sakas, džiaugias pasisekimu. Radio stotis užkvietė dažniau atvažiuoti. Kelionė nieko nekainuoja.

Girdėjau, kad choras, vadovaujant ponui Sakui, pradėjo mokytis muzikale komediją "Raulas".

Rugsėjo 12 dieną, Moterų Sąjungos kuopa turėjo Palangoj pikniką. Žmonių prisirinko nedaugiausia. Kiek padarė pelno neteko sužinoti.

Parapijiečiai rengiasi prie savo metinės vakarienės, "Harves Supper", kuri įvyks pabaigoje spalio mėnesio. Kai tik sužinosiu komisijos darbuotojų vardus ir dieną, pranešiu Darbininko skaitytojams.

Rugsėjo 24 dieną prasidės šv. Pranciškaus parapijos metinės rekolekcijos, bei novena prieš globėjo šventę. Novenai vadovaus ką tik atvykęs iš Lietuvos kun. F. Kapočius.

NEWARK, N. J.

Rudens sezonui prasidėjus, įvyksta daug įvairių rengimų. Taigi, kad neįvyktų po du ar daugiau rengimų ta patį vakarą, tai pranešu ką nugirdau apie rengimus.

Spalio 10, Šv. Jurgio draugijos salėje įvyksta tik atvykusios viešnios iš Lietuvos, artistės JONES Žukauskaitės koncertas, kurio tikrai visuomenė laukia. Bus ir kitų solistų iš visos apylinkės, kurie pagalbos programą išpildyti. Art. p. J. Žukaus-

kaitė studijavo dainavo meną 7 metus Italijoje. Ji yra daug koncertavusi Italijoje ir susilaukusi nuoširdaus pritarimo. Newarkiečiai ir apylinkės lietuvių parems viešnią savo gausiu atsilankymu.

Spalio 16, Šv. Cecilijos choras važiuoja į Brooklyną vaidinti linksma veikala "Stepanės Vestuvės". Spalio 17, prasideda parapijos kermošius (bazaras), kuris tęsis dvi savaites.

VISŲ TAUTŲ SKAUTAI LIETUVOS SKAUTŲ STOVYKLĄ

1938 m. liepos 3 — 18 d. Lietuvoje, A. Panemunės šile (ties Kaunu) įvyks II Lietuvos skautų tautinė stovykla. Šiai stovyklai jau ruošiasi 14.000 skautų. Į stovyklą taip pat yra jau pakviesta 60-ties tautų skautai. Per šią stovyklą Lietuvos skautai turės parodyti, ką jie yra padarę per 20 savo veikimo metų. Stovykloje numatoma įvykdyti tris paradas — eitynės, atydarymo, eitynės prie paminklo žuvusiems dėl Lietuvos laisvės ir stovyklos uždarymo eitynės. Uždarymo eitynės ypatingai bus nuotaikingos ir gyvos. Šiose eitynėse atskiri skautų vienetai pasirodys su karnavalais, gyvaisiais paveikslais, šūkais, dainomis ir t.t.

Stovyklavimo metu bus įvykdytos stovyklos irenimo varžybos, skautiškos pionierijos ir įrangos varžybos, pirmosios pagalbos varžybos, telefono nutiesimo varžybos, palapinių statymo, signalizacijos varžybos ir kitos. Skautai vyčiai surens šaudymo varžybas. Ta pačia proga įvyks didelė sporto šventė. Čia taip pat įvyks įvairios varžybos.

Krepšinyje dalyvaus po vieną komanda iš tonto ar vietininkijos. Sporto šventėje bus sužaistos finalinės rungtynės, kitos — ankščiau. (Stovykloje ar stadione).

Orasvydyje dalyvaus po vieną komanda iš tonto ar vietininkijos. Sporto šventėje bus sužaistos finalinės rungtynės, kitos — ankščiau. (Stovykloje ar stadione).

Lengvoji atletika: 100, 200, 1500 ir 3000 metrų bėgimai. Dalyvaus iš kiekvieno tonto po vieną bėgiką arba komandą. Atskiru sutikimu galės būti leista dalyvauti ir po kelis bėgikus, iš kurio tonto, jei to tonto skautų tarpe yra daugiau pasižymėjusių sportininkų.

Be to, bus dar šie pasirodymai: Komiškos lenktynės, lėktuvų modelių ir aitvarų, laidymai ir lėktuvų ataka. Čia skautai parodys žiūrovams, kaip skautai gali oro puolimo atveju patarauti gesindami gaisrus, degazuodami lauką ir tiekdamiesi pirmąją pagalbą.

Jūrų skautų sporto šventėje bus paradas ir varžybos. Įvairaus stiliaus plaukimo lenktynės 400 — 600 metrų povandeniu. Su-

laikais. Lapkričio 7, Choras stato operetę "Adomas ir Ieva" tai bus labai gražus vaidinimas. Po vaidinimų bus šokiai.

Lapkričio 20, Choro metiniai šokiai parapijos salėje.

Lapkričio 21, iš Brooklyną Šv. Jurgio parapijos choras atvyksta į mūsų koloniją, tai į parapijos salę su vaidinimu ir koncertu, kurį rengia šv. Cecilijos choras. Šiuos visus parengimus turėtų visi paremti, nes yra jaunimo darbas, kuris dirba parapijos naudai. Tad visi neturėtų to pamiršti.

Nugirdes.

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI

'TAXICAB' MOKESČIAI SKAITOMI KAIPO ALGOS PAGAL SOCIAL SECURITY ĮSTATYMĄ

Klausimas — Aš dirbu prie "taxicab" ir mano alga susideda iš nuošimčio mano surinktų pinigų. Ar Social Security Įstatymas mane liečia?

Atsakymas — Tu ir tavo darbdavys turite numušti reikalaujamus Social Security taksus po numušimo praleistu iškaščių už gazoliną, aliejų ir garazų.

FEDERALIS KREDITAS ŪKININKAMS, KURIE VEISIA GYVULIUS

Klausimas — Kaip ūkininkas gali pasiskolinti pinigų trumpam laikui nusipirkti daugiau gyvulių?

Atsakymas — Pirmas žingsnis yra paduoti aplikaciją, kurią galima gauti iš kiekvieno 500 vietinių ofisų Production Credit Association, tai vietinė Farm Credit Administration. Jeigu paskola užgirta, tai aplikantas gauna kredito laišką. Kadangi PCA yra kooperatyviška kredito organizacija, tai kiekvienas skolin-

Trečiasis lauzas pavadinamas meno lauzu. Šiame meno lauze bus proga pasirodyti skautų eilėse susibūrusios meno pajėgos. Čia galės būti skaitomi ar pavaizduojami pačių skautų sukurti literatūros kūriniai (eilėraščiai, felietonai, novelės, scenos dalvkai ir t.t.). Čia galės pasirodyti ir skautai dainininkai, smuikininkai, kanklininkai ir kt.

Ketvirtasis lauzas — suktuvių lauzas, jis bus skautiškos nuotaikos šuptynis, kuriame vyraus bendros dainos, bendri šūčiai, masiniai vaidinimai, vaizdeliai iš skautų gyvenimo. Tsb.

tojas turi sutikti pirkti nuo tos organizacijos nors 5% paskolos. Smulkmeniškos informacijos, apie kreditus, taipgi sąrašą vietinių ofisų, kur aplikacijos reikia pasiūsti, galima gauti iš Production Credit Commissioner, Farm Credit Administration, Washington, D. C. F. L. I. S.

VAIKŲ GELEŽINKELIS SOVIETŲ RUSIJOJ

Dnepropetrovske yra pratiestas specialus vaikų geležinkelis. Šito geležinkelio linija eina ratu vietiniame kultūros ir poilsio parke. Ji turi daugelį stočių, tunelį, tiltą, garvežių ir vagonų. Jos ilgis — pusantro kilometro. Traukinį, kuris nuolat kursuoja, sudaro garvežys ir šeši vagonai. Per dieną traukinys perveža 215.000 keleivių.

Šitas geležinkelis ne tik labai mėgstama vaikų pramoga, bet ir gera būsimiesiems geležinkeliečiams mokykla. 630 vaikų pakaitomis eina konduktoriaus mašinistu, stočių viršininku, iešmininku ir kitokias pareigas. Per mėginimą patyrus, kad toks geležinkelis tikrai naudingas, Sovietų Rusijoje dar busia pastatyti tokių geležinkelių 30, iš kurių vienas bus Balčencovo kaime, Ukrainoje.

Remkite tuos profesionalus ir biznierių, kurie savo skelbimais remia "Darbininką".

VAŽIUOKITE

LIETUVON
Per
DARBININKO
LAIVAKORČIŲ

BETTER FOOD PROTECTION — *Kitchen-proved*

+ GREATER CONVENIENCE — *Kitchen-proved*

+ FULL POWER — *Kitchen-proved*

+ FASTER FREEZING — *Kitchen-proved*

+ GREATER ECONOMY — *Kitchen-proved*

W

= more dollar value

Westinghouse

Kitchen-proved

REFRIGERATOR

PROVED BY 623 TESTS IN 89 HOME KITCHENS
EVERY HOUSE NEEDS WESTINGHOUSE

UNION ELECTRICAL SUPPLY CO. INC.

92 HIGH STREET, BOSTON, MASS.
SAMUEL KAUFMAN, Prez. ir Kasininkas
Telefonas Liberty 2337

Vytauto Didžiojo Bažnyčia

Lietuvoje yra daug žiliosios praeities kultūros paminklų, gausiamų įvairių legendų ir padavimų. Vienas iš tokių gražių paminklų laikinuojuose Lietuvos sostinėje, Kaune, yra Vytauto Didžiojo bažnyčia. Ji stovi labai gražioje vietoje, dešiniajame Nemuno krante, prieš puikius Aleksoto kalno šlaitus. Ši bažnyčia yra siejama su mūsų praeities garbiais Vytauto Didžiojo laikais. Istorija mums pasakoja, kad 1399 m. Didysis Lietuvos Kunigaikštis Vytautas, surinkęs stiprią 40,000 vyrų kariuomenę išėjo kariuoti su totoriais. Totoriai prieš jį pasiuntė kelis syk didesnę kariuomenę. Prie Vorklos upės įvykęs smarkus mūšis, kuriame iš Vytauto D. 50 kunigaikščių žuvę 20. Daug narsiųjų Vytauto D. karių žuvę, o ir pačiam Vytautui D. su savo kariuomenės likučiais tekę bėgti per upę. Daug kas prigėres, o giltinė žvelgusi į akis ir pačiam Didžiajam Lietuvos Kunigaikščiui. Jis tą balsią savo gyvenime valandą pasizadėjęs, jei gyvas išliks, pastatyti Dievo Motinos garbei bažnyčią. Stipresnis, negu kitų, Vytauto D. žirgas laimingai jį išnešęs į antrąjį krantą. Čia Vytautas D. drauge su kitais perplaukusiais upę, nušokęs nuo žirgo, karštai Dievui padėkojęs už padarytą malonę ir visiems girdint atkartojęs pirmąjį savo pažadą. Tą sceną dailininkas Petras Kalpokas atvaizdavo Vytauto D. bažnyčios didžiojo altoriaus paveiksle. Žemai paveiksle atvaizduotas nuo žirgo nušokęs Vytautas D., dėkojantis Šv. Pavelei; aukštai — Šv. Pavelei dangun ėmimas. Anapus upės matyti totorių kariuomenę su vėliava.

Vytautas D. savo pažadą įvykdė — 1400 m. pastatydino Pranciškonių vienuolių kunigams bažnyčią, pirmą Kaune, o paskiau Ašmenoje. Pranciškonai Kaune prie Vytauto D. bažnyčios pasistatė vienuolyną ir čia darbavosi ligi 1655 m. Tais metais Kauną užėmė švedai, kurie visus vienuolius išžudė, o pačią bažnyčią gerokai apgriovė. Švedus iš Kauno išvijus, pranciškonai Vytauto D. bažnyčią vėl atstatė ir joje darbavosi ligi prancūzmečio. 1812 m. prancūzų imperatorius Napoleonas Vytauto D. bažnyčią buvo pavertęs ginklų ir kitokių karo reikmenų sandėliu. Napoleono kariuomenė, bėgdama iš Lietuvos, Vytauto D. bažnyčią padegė. Ugnis jos storų mūro sienų neįstengė sunaikinti, ir 1819 m. pranciškonai vėl ją atstatydino, tik dabar ji buvo kiek kitokios išvaizdos.

Apie 1845 m. Vytauto D. bažnyčią rusai pavertė cerkve. Rusus iš Lietuvos išviję, vokiečiai 1915 m. užėmė Kauną ir Vytauto D. bažnyčią pavertė bulvių ir geležies sandėliu. Jie taip pat gerokai apdraskė bažnyčią, nuardė didesnę jos stogo dalį, o apsaugant patrankomis miestą, išbyrėjo langų stiklai. Nuo bulvių puve-

sių, oro drėgmės ir įtilusių sienų viduje visa, kas tik buvo iš medžio, supuvė, net tinkas sugedo, pa juodavo ir daiktai ėmė dribiti. Vokiečius iš Lietuvos išvijus, Vytauto D. bažnyčios tik vienos sienos bestiksojo, bet ir tos perdrėkusios ir apipelėjusios.

Susikūrus nepriklausomai Lietuvai, Žemės ūkio ir Valstybės Turtų Ministerija Vytauto D. bažnyčią 1919 m. balandžio 17 d. pavedė Žemaičių vyskupui Pranciškui Karevičiui, kuris laikinai eiti jos rektoriaus pareigų paskyrė Kauno įgulos karą kapitoną kun. Br. Bunišą. 1920 m. kovo 31 d. Žemaičių vyskupas Pranciškus Karevičius Vytauto D. paminklinės bažnyčios rektoriui paskyrė didįjį mūsų spaudos draudimo galdynės veikėją ir rašytoją kun. Juozą Tumą-Vaižgantą. Jis stengė, kiek galėdamas, gražiau tą bažnyčią atnaujinti ir papuošti. Juk Vytauto D. bažnyčia mūsų tautos kančių ir stiprybės simbolis. Ji, kaip ir visa mūsų tauta, buvo draskoma ir niokojama svetimtųjų, pergyveno visas baisiausias kovų ir suirvių audras ir šiandien tvirtai tebestovi Nemuno pakrantėje ir žiūri, kaip Lietuvos milžinas Nemunas varo savo vandenį į Baltijos jūrą.

Kun. J. Tumas buvo ketinęs iš Vytauto D. bažnyčios padaryti Tautos Panteoną, naują padėkos simbolį ir tautos religinės mistikos židinį. Lietuvos visuomenė tiems kun. J. Tumo sumanymams pritarė ir jo atnaujinamai bažnyčiai gausiai aukėjo. Išvalęs nuo svetimų šiukšlių bažnyčios vidų, ji gražiai atremontavęs ir sutvarkęs bažnyčios orinę pusę, kun. J. Tumas pasamdė lietuvių menininkus, kurie puikiai papuošė bažnyčios vidų. 1920 m. rugpjūčio 15 d. kun. J. Tumo draugas, mūsų tautos veteranas prel. A. Dambrauskas - Jakštas, dalyvaujant didžiulei žiūrovų miniai, iškilmingai pašventino Vytauto D. arba Dangun Ėmimo bažnyčią. "Tiesa" — sako prof. V. Mykolaitis — ne visos kun. J. Tumo viltys išsipildė: patis bažnytėlės ankštumas ir kuklumas neleides jai tapti Tautos Panteonu, bet vis dėlto ji tapo kiekvienam lietuviui brangenybe ir šventenybe. Netapusi oficialine triukšmingų iškilnių vieta, ji tampa išvinišio susikau-pimo kampeliu, kur savotiška nuotaka ir lietuviškos mistikos balsas atvilioja neviešą, kuri gyvenimo sukūriai kryžkeliais blaško. Šiandieninė Vytauto bažnyčia — mistinės Vaižganto dvasios iškelta brangenybė, kaip ir visa jo kūryba, auklėja tautą, kad būt jai gražu ir šviesu, dorą ir gerą".

Kun. J. Tumas-Vaižgantas Vytauto D. bažnyčios rektoriui išbuvo 13 metų. Jam rektoriatą jant ši bažnyčia visų kauniečių lietuvių buvo nepaprastai mėgiama. Į ją kauniečius patraukdavo ir pats jo rektorius kun. Juozas Tu-

mas - Vaižgantas, jo gražūs pamokslai ir Lietuvos operos solistų giesmės, kurias jie giedodavo beveik kiekvieną šventadienį. Pats kun. Tumas - Vaižgantas taip pat be galo mylėjo Vytauto D. bažnyčią ir savo testamente pageidavo, kad jį mirusį priglautų ši bažnyčia, kuriai jis ištikimai ir atsidėjęs per 13 metų tarnavo. Tas jo pageidavimas buvo įvykdytas: jis buvo palaidotas Vytauto D. bažnyčios sienoje. Jo antkapis buvo papuoštas tam tikra lenta, kuriai užrašas paimtas iš jo testamento. Šiandien Vytauto D. bažnyčią administruoja pranciškonai vienuoliai. Ji dėl savo senos praeities, savotiškos architektūros ir didžiojo mūsų rašytojo Juozo Tumo - Vaižganto palaikų yra gausiai tiek Lietuvos, tiek užsienio, tiek užsieniočių lankoma.

Tsb. se prieš kelerius metus mas - Vaižgantas, jo gražūs pamokslai ir Lietuvos operos solistų giesmės, kurias jie giedodavo beveik kiekvieną šventadienį. Pats kun. Tumas - Vaižgantas taip pat be galo mylėjo Vytauto D. bažnyčią ir savo testamente pageidavo, kad jį mirusį priglautų ši bažnyčia, kuriai jis ištikimai ir atsidėjęs per 13 metų tarnavo. Tas jo pageidavimas buvo įvykdytas: jis buvo palaidotas Vytauto D. bažnyčios sienoje. Jo antkapis buvo papuoštas tam tikra lenta, kuriai užrašas paimtas iš jo testamento. Šiandien Vytauto D. bažnyčią administruoja pranciškonai vienuoliai. Ji dėl savo senos praeities, savotiškos architektūros ir didžiojo mūsų rašytojo Juozo Tumo - Vaižganto palaikų yra gausiai tiek Lietuvos, tiek užsienio, tiek užsieniočių lankoma.

KADA IR KAIP ATSIKADO LAIKRAŠČIAI

Laikraštis ir spausdintas žodis yra šiandien galtingiausias dvasinis ginklas. Jie sudaro stipresnę nei veikiama jėgą, smarkiau veikia negu karo pamokslas, negu kulkosvaidžiai. Karo pabūklai ir kulkosvaidžiai pasiekia savo tikslą tik tada, kai taikinyse matomas arba matematiškai išmatuojamas. Laikraštis — nevaržomas nei atstumo, nei laiko; jis randa savo taikinį už tūkstančių kilometrų. Nenuostabu todėl, kad spauda priskaitoma prie pasaulio didžiausių galybių.

Prisižiūrėkime laikraščio pradžia, jo raidai. Ropos, prieš Gutenbergą, prieš išradimą spausdinimo įrankio, apie laikraštį negali būti nė kalbos. Tačiau yra žinių, kad kinuose prieš kelerius metus

Newe Zeggungen, kurie buvo Amerikos atradimo padarinys. Florencijos respublikoje buvo viešai išstatytos "Notizie scritte" (rašytos žinios, už kurių skaitymą reikėdavo mokėti vieną "gazetta") (iš to kilęs žodis gazeta). Bet vis dėlto tai nebuvo periodiniai raštai. Nors spausdinti jau buvo seniai galima, bet kol nebuvo sutvarkytas paštas, sunku buvo išsiuntinėti spausdintas žinias. Čia reikia priminti, kad paštas atsirado organizuotai 1504 m., kai Ispanijos karalius Pilypas I padarė sutartį su Pr. Taxis'u, pavesdamas jam pašto susisiekimą tarp Nederlandijos, iš vienos pusės, ir Maksimilijono I, Vokietijoje, Prancūzijos karaliaus sostinės, iš Ispanijos karaliaus rūmų, iš kitos pusės. Kadangi ta susisiekimo priemonė plėtėsi ir ilgainiui

visą Europą aprėpė, kilo periodinė spauda ir laikraščiai pradėjo sau kelią skinti. Pirmuosius spausdintus "pranešimus" (Prelationen) leido Aitzinger'as (Kolne) 1580 m., kurie iš pradžių, nuo 1588 m. pusmečiais pasirodydavo skelbdami idomiausius įvykius pasaulyje. Seniausias savaitraštis yra knygyninko Carolus'o 1609 m. išleistas Strassburge. Pirmasis dienraštis pasirodė 1660 m., pavadintas Leipziger Zeitung, kuriam lemta dar iki šio laiko išsilaukyti. 1661 m. Krokuvoje išėjo lenkų kalba pirmas periodinis laikraštis "Mercuriusz Polski Ordynaryny" pavadintas. Rusija buvo tuo atveju labiau atsilikusi. Nors jau nuo 1621 m. pasirodydavo kartais Maskvoje nežymūs vertimai iš kitų kalbų apie idomias žinias užsienyje, tačiau pirmas laikraštis buvo spausdinamas nuo 1703 m. caro Petro I isakymu.

Dabar Europoje išeina 31 kalba laikraščių. Daugiausia jų yra prancūzų kalba, paskui anglų, vokiečių ir t.t. Mūsų pirmas laikraštis buvo 1832 m. Kelkio leidžiamas "Nusidavimai apie Evangelijos prasiplatinimą tarp žydų ir pagonų". Lietuvoje mes turim apie 150 periodinių ir neperiodinių laikraščių ir žurnalų.

XX Amž.

MAHOMETONAI PASKELBĖ ŠV. KARĄ MASKVAI

"Journal de Geneve" rašo, kad raudonarmiečiai Centrinėje Azijoje Kazakstano sostinėje Almoje Atoje kartu su milicininkais sušaudė kelis tūkstančius vyrų ir moterų, kurie, esą, buvę sukilę prieš Maskvos valdžią. Minėto laikraščio Maskvos korespondentas rašo, kad vietiniai gyventojai mahometonai paskelbė Stalino režimui šventąjį karą.

LDS NAUJOS ANGLIJOS APSKR. SUVAŽIAVIMAS

įvyks Sekmadienį, Spalio 31 d., 2 val. po pietų, šv. Juozapo Parapijos salėje, Rogers St., Lowell, Mass.

Kadangi šiais metais rudenio pabaigoje yra nutarta turėti Apokričio bendrai su Centru praktiką bei debatų reikalais maršrutą, todėl prašomos visos LDS kuopos savo susirinkimuose prieš vyksiantį apskričio suvažiavimą nusitarti pageidavimą, kokią dieną (suprantama sekmadienį) norėtų, kad Jūsų kolonijoje įvyktų panašios kalbos. Būtų gerai, kad kuopų susirinkimuose būtų rezervuota koki du ar trys sekmadieniai. Jeigu pasitaikytų, kad pageidavimai supiltų kelių kuopų tą patį sekmadienį, kad galima būtų išvengti keblumų ir ten pat išspręsti.

Talpi prašome visų kuopų rinkti po daugiausiai atstovų ir suvažiavimą, nes bus renkama komisija del Apokričio parengimų, kurie įvyks sulig nutarimo: vienas žiemą, o antras metinis pavasarį.

LDS N. A. Apskr. Valdyba: Dvasios Vadas Kun. S. Kneizis, Pirmininkas Jonas Kumpa, Vice-Pirmininkas A. Zavetskias, Išdinininkas K. Nadzeika, Raštininkas Tamas Versiackas.

RCA VICTOR

Electric Tuning

PUSH A BUTTON... THERE'S YOUR STATION!

FIRST SHOWING

This week... 9:30 a. m. - 5:30 p. m. daily. Don't miss it... No obligation!

For you... radio's latest and greatest development — **ELECTRIC TUNING!** First truly automatic tuning... amazingly simple and accurate! No dials to turn. Just push a button... there's your station! Easy as lighting a room!

New Overseas Dial brings you the world's greatest broadcast entertainment... Paris! London! South America!... **50 times easier!** New Sonic-Arc Magic Voice eliminates distortion and "boom" ... gives you amazingly lifelike tone!

Other exclusive extra-value features including Magic Brain, Magic Eye, give you more stations — greater power — increased selectivity! See these stunning sets — at amazingly low prices — **NOW!**

Model 813K
\$1.00 DOWN

Latest RCA Victor 13-tube Console with Electric Tuning-Complete — \$204.95 \$14.95 extra.

TRADE IN YOUR OLD RADIO!

BIG ALLOWANCE • EASY TERMS • FREE HOME TRIAL ARRANGED

NEW **ARMCHAIR CONTROL**

Tune from your chair — easily, accurately — by pushing a button!

NEW **SONIC-ARC MAGIC VOICE**

Makes the famous Magic Voice more tonal than ever!

NEW **OVERSEAS DIAL**

Foreign and short wave stations are 50 times easier to tune!

NEW **BEAUTY-TONE CABINETS**

Only RCA Victor offers you the Beauty-Tone cabinets!

THERE'S EXTRA VALUE IN RCA ALL THE WAY!

Union Electrical Supply Co. Inc.

92 High Street

Samuel Kaufman,

Boston, Mass.

Prezidentas ir Kasininkas

Telefonas LIBerty 2337

Union Electrical Supply Co. Inc.

92 High Street
Samuel Kaufman,
Boston, Mass.
Prezidentas ir Kasininkas
Telefonas LIBerty 2337

Žinios Iš Lietuvos

GIEDRAIČIAI

Atleidai

Giedraičiuose rugpjūčio 24 d. buvo Šv. Baltramiejaus atleidai. Diena pasi-taikė labai graži, taigi ir žmonių privažiavo daugybė. Kunigų su dvasine pagal-ba atvyko net 19 ir ke-turi klierikai. Aušrinę lai-kę kun. J. Kamarauskas, šešuoelių klebonas; Voti-vą — kun. J. Kazlauskas, Stirnų klebonas; iškilmingą sumą su asista laikė kun. J. Dzekunskas, Laba-noro klebonas. Diakonu buvo kun. K. Miknevičius, Videniškių klebonas, sub-diakonu kun. J. Kama-rauskas, ceremonijūriūm klierikas A. Ažubalis. Gražų įspūdingą pamokslą pasakė misijonierius Tėvas J. Žvirblis, Domi-ninkonas Amerikietis, ši pavasarį grįžęs iš Ameri-kos, kuris dabar įvairiose parapijose Lietuvoje veda misijas ir rekolekcijas. Daugumas žmonių verkė iš džiaugsmo pamatę pir-mą sykį misijonierių Domi-nikoną baltuose rū-buose. Taigi per visą die-ną su įdomumu žmonių a-kys buvo nukreiptos į Tė-vą Žvirblį.

Amerikos himnas

Po visam, svečiams susi-rinkus prie klebonų sode, visiems besisėkėčiuojant Tėvas Žvirblis su kun. J. Zabulioniu, tik ši pavasarį grįžusiu iš Amerikos, pa-giedojo Amerikos himną ir Angliškai pakalbėjo, ką visi su įdomumu klausėsi. Taipgi Tėvas Žvirblis na-rodė įvairių magiškų štu-ku ir visokiais amerikoniškais anekdotais links-mino svečius. Už tai jam visi reiškė didelio dėkin-gumo.

Vyskupo širdis

Giedraičiai kaip praei-tyje, taip ir dabar buvo ir yra garsūs, nes Giedrai-čiai Vilnijos krašte buvo tikras lietuvių centras; juose gyveno kunigaikš-čiai Giedraičiai ir tikri Lietuvos patrijotai dvasi-ninkai Grauziniai, kurių ainiai dabar yra vienas atstovų prie Vatikano, ki-tas Lietuvos seime. A. a. Kunigaikščio Vyskupo

Giedraičio širdis yra pa-laidota Giedraičių bažny-čios presbyterijos sienoje iš dešinės pusės prie di-džiojo altoriaus, kuri ten ilsisi jau 103 metai, nes palaidota 1834 m. liepos mėn. 21 dieną. Tėvas Žvir-blis pamoksle paminėjo a. a. Vyskupa Giedraitį; pasakė, kad Vyskupas Giedraitis labiausia my-lėjo Dievą ir jam savo sie-lą paaukavo, o Giedraičių bažnyčią irgi nemažiau mylėjo, kuriai savo širdį atidavė, o savo tėvynei Lietuvai visą kūną.

Dabartimi Giedraičiai garsūs, tai 1920 m. kova ties Giedraičiais, kurioje galutinai suplikė lenkus, kad jie daugiau nebesi-kesins pulti Lietuvos.

Ex-Amerikietis

NUBAUDE UŽ NELE-GALŲ MOKYMĄ

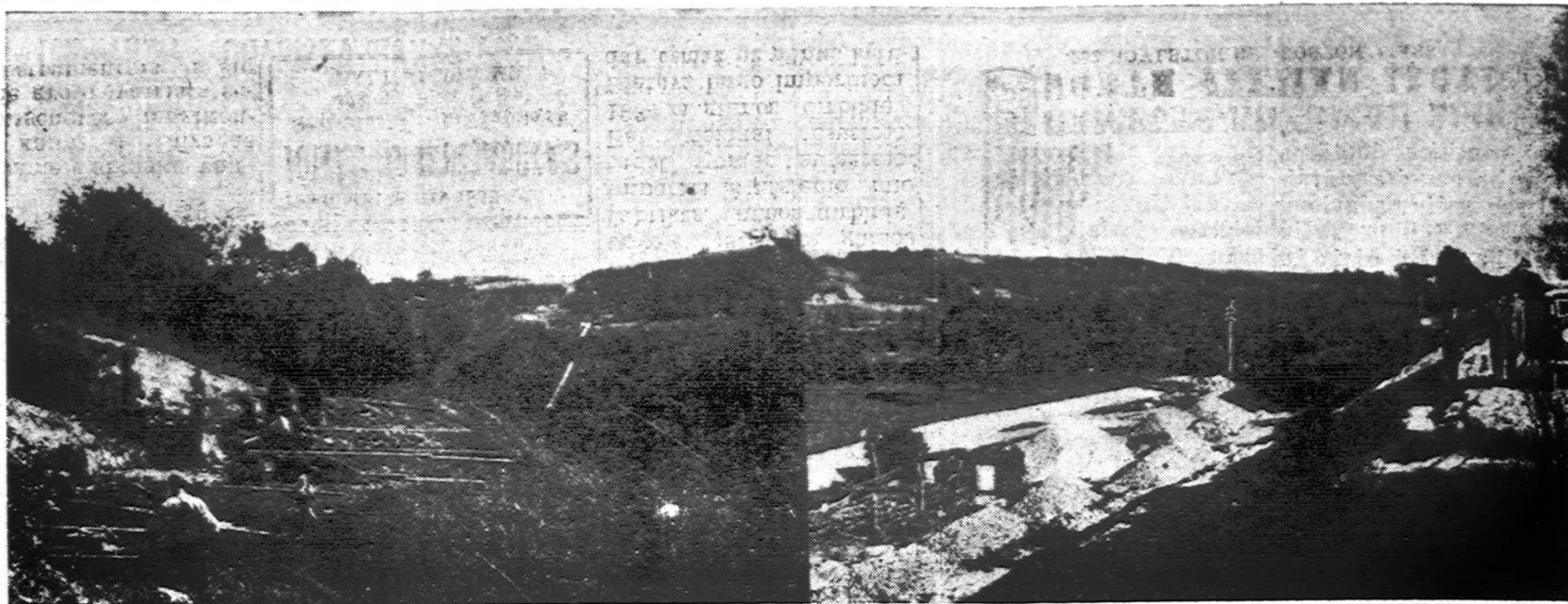
Kaunas — Privatus len-kų mokytojas Petras Gie-duška Alytaus mieste ir apylinkėse mokė lenkuo-jačius tėvų vaikus ir skleidė gaudus. Pravedus kvotą, Alytaus apskr. ko-mendantas jį nubaudė 3.000 Lt arba 3 mėn. kalė-jimo ir Alytaus apskr. viršininkas P. Gieduška už mokymą vaikų netu-rint mokytojo cenzo bau-dė 500 Lt, o tėvus, kurie leido vaikus pas jį moky-tis, po 50 Lt.

Jadvyga Mingelaitė pra-ėjusiais mokslo metais privačiai mokė lenku vai-kus Bieniūnu km., Varė-nos valsč., Alytaus apskr., už tai Alytaus apskr., vir-šininkas ją nubaudė 10 li-tų.

MAŽEIKIAI

Žvėriškai Apiplėšė Šaulį

Buv. mažiekių Iz. Ma-želis užnuolė 2 vyrai bai-siai sumušė galvą, nuga-rą, išsukinėjo rankas ir ių pirštus. Atėmė per 1000 lt. pinigų, laikroduką ir su oda nuo piršto numove vestuvini žieda, užnuoli-kai greit pabėgo. Nors tain žiauriai sumušė vyrą, bet žmonai nieko nedarė. Maželis buvo ats. puska-rininkis ir šaulys, 33 m. amž. Eina stropūs tardy-mai.

ZEMAIČIŲ PLENTO DIDIEJI STATYBOS DARBAI:

Buvo tėvynėj ir juoda ir šalta... Šiandie jūs matot — kita Lietuva!.. Rankon paėmę kastuvą ir kalną, ateitį kalam, kad būt ji laisva!..

NOREJO PABĖGTI KALINIAI

Rugp. 14 d. Kauno s. d. kalėjimo raidžių rinkyk-loje du kaliniai staiga puolė savo prižiūrėtoją ir pradėjo smaugti. Prižiū-rėtojo būta gana stipraus vyro, todėl įvyko nepa-prastai smarkios rungty-nės dėl... gyvybės ir lais-vės. Kas būtų laimėjęs, sunku pasakyti, nes į įvy-kio vietą atvyko daugiau prižiūrėtojų ir kalinius sulaukė.

Pas pasikėsintojus ras-ta geležiai piauti piukle-lis įvairių raktų ir kitų bėgti instrumentu. Abu kaliniai, už žmogžudybes ir plėšimus nuteisti kalėti iki gyvos galvos.

UŽSIENIO LIETUVIŲ JAUNIMO SUSIPAŽINI-MO ARBATĖLĖ KAUNE

Rugpjūčio 14 d. "Metro-polio" salėje Kaune Drau-gija Užsienio Lietuviams Remti surengė susipažini-mo arbatėlę. Be užsienio lietuvių jaunimo, kuris šią vasarą atvažiavo iš įvai-rių ir net tolimų kraštų savo tėvynės anklankyti ir susipažinti, didelio būrio, dalyvavo ir Lietuvos uni-versiteto studentų korporacijų atstovų bei šiaip jaunimo ir visuomenininkų būrys. Taip pat daly-vavo ir DULR centro val-dyba su nirminku adv. R. Skipiūnu priešakyje. Į šią jaukia susipažinimo arbatėlę atvyko ir Lietu-vos ministeris nirmininkas Juozas Tūbelis Dal-vavo ir kun. J. Bakšys iš Rochester ir kiti.

Arbatėlės programa pa-ivairino operos solistas Babravičius, kuris padai-navo keletą dainelių, ir dramos artistė Rymaitė, kuri padeklamavo keletą gražių eilėraščių. Lietu-vos ir iš užsienio atvykęs lietuvių jaunimas ta va-karą praleido labai broliš-kai: pašoko, kartu padai-navo ir pasidalino minti-mis. Vieni kitų gyvenimu labai domėjosi, nes vieni buvo atvykę iš Škotijos, kiti iš Londono, dar kiti iš Kanados bei Jungtinių Amerikos Valstybių ir ki-tų kraštų. Tsb.

LIETUVOS LUMZDELIŲ KARALIS

Zinomas Lietuvos tauto-sakos rinkėjas Balys Bu-račas, rinkdamas tautosaka Ukmergės apskrityje, surado daug vertingų se-nienų.

Viename Pabaisko vals-čiaus kaime B. Buračas sutiko senovės muzikon-tus. Jie grojo įvairiais se-nais instrumentais. Iš šių

kaimo muzikantų Buračas sužinojo, kad Pabaisko valsčiuje gyvena vienas ū-kininkas, kuris muzikos instrumentais aprūpina ne tik Ukmergę, bet ir ki-tų apskričių muzikantus. Netrukus Buračas nuvyko į Skominių kaimą, kur, pasak žmonių, gyvena lumzdelininkų karalius. Ir tikrai tame kaime rado ū-kininką, Kazį Civių, kuris pasirodė tikrai esąs dide-liu muzikos instrumentų dirbėju. Ūkininkas Civiulis turi apie 8 ha. menkos žemės, iš kurios sunkiai pragyvena. Todėl jau nuo jaunystės dienų ėmėsi dirbti septynbalsius ir de-vynbalsius lumzdelius. Ši senovės lietuvių muzika prieš 100 — 200 metų mū-sų protėvių itin buvo mė-giama. Pereitojo amžiaus pabaigoje lumzdelių muzi-ka mūsų krašte beveik iš-nyko. Tiesa, išsiliko tik Kupiškio ir Ukmergės apylinkėse, Ūkininkas Civi-ulis pats nuo mažų dienų puikiai išmokęs groti lumzdeliais, šios muzikos iš-mokė nemažą žmonių, v-pač kaimo jaunimo. Tik Ukmergės apskrityje jis išmokė kelis šimtus jau-nuolių, kurie dabar puikiai pučia lumzdeliais. Civiulis pasakoja, kad jis lumzdelius daugiausia dirba iš šaltakšnio. Mat, šis medis geriausiai pasi-duodas muzikos instru-mentui padirbti. Kasmet Civiulis padirba apie 2000 — 3000 lumzdelių. Per vi-są savo gyvenimą sakosi jau yra padirbęs apie 50.000 lumzdelių.

Lumzdelių karalius an-rūpinęs savo muzikos ins-trumentais artimuosius v-valsčius, ryžosi atvėkti į Kauną. Prieš kelias dienas Civiulis atvyko į Kauną su keliais šimtais septynbal-sių ir devynbalsių lumz-delių. Kaune jis turėjo ti-krai nepaprastą pasiseki-mą. Vienoje Kauno rinko-je Civiulis pardavinėjo lumzdelius ir vietoje mokė jaunuolius, kaip jais gro-ti. Palvginant per trumoa laiką Civiulis pardavė kelis šimtus lumzdelių. Juo su-sidomėjo net Tautosakos Archyvas, šauliai ir skau-tai. Lumzdelininkų kara-lius pakviestas į Tautosakos Archyvą ir į fonogra-fą plokštelę įrašo daug retų kaimo melodijų.

Dabar Kazys Civiulis jau dažniau atvyksta į Kauną ir čia pardavinėja lumz-delius. Tsb.

Profesionalus, biznierių, pramonin-kai, kurie skelbiai "Darbininkas" tikrai verti skaitytų paramos.

Telefonas: Plaza 1350.
JONAS GREBLIAUCKAS
Graborius ir Balsmuotojas
423 S. Paca Street
BALTIMORE, MD.

GLAUDŽIAU BENDRA-DARBAUS BALTIJOS VALSTYBIŲ VETERI-NARIJOS GYDYTOJAI

Rugpjūčio 12 d. Kaune prasidėjęs tretysis Balti-jos valstybių veterinari-jos gydytojų kongresas rugpjūčio 14 d. pasibaigė. Iš klausius visus refera-tus ir išdiskutavus bei iš-nagrinėjus juose iškeltus veterinarijos klausimus buvo priimti veterinari-jos reikalais kongreso nu-tarimai.

Kalbant dėl ateities vei-klos nutarta Baltijos vals-tybių veterinarijos gydy-tojų kongresus ateityje šaukti periodiškai kas tre-ji metai, iš eilės kiekvie-noje Baltijos valstybėje. Kongresas pareiškė pagei-davimą, kad tarptautinia-me veterinarijos gydytojų kongrese dalyvautų visos Baltijos valstybės, tačiau kongresą visų tri-jų Baltijos valstybių var-du sveikintų vienas as-muo.

Apskritai, kongresas praėjo šilta kolegiskumo ir darbo nuotaika. Kongresui pasibaigus, jo dalyviai atvyko į Vy-tauto Didžiojo Muziejaus rūmus ir čia apžiūrėjo Kultūros ir Karo muzie-jus, o 19 val. jie dalyvavo kasdieninėse Karo Muzie-jaus vėliavos nuleidimo iškilmėse ir atidavė pa-garba Nežinomam Lietu-vos Kareiviui.

Visų Baltijos valstybių veterinarijos gydytojų de-legacijos ant Nežinomojo Kareivio kapo uždėjo gy-vų žydinčių gėlių vaini-kus. Muziejaus invalidų orkestras sugrojo visų Baltijos valstybių himnus. Tsb.

LIETUVOJE STEIGIA-MAS ANTRAS GUMOS FABRIKAS

Gumos pramonė Lietu-voje yra visai dar jauna. Galima sakyti, pati jau-niausioji Lietuvos pramo-nės šaka. Prieš keletą me-tų dar bemaž visa, kas Lietuvoje buvo guminio vartojama, buvo įgabenta iš užsienio. Vietoje bu-vo pradėti gaminti tik kai kurie nereikšmingi maž-možiak.

Padėtis pasikeitė tik po 1933 — 1934 m., kada pradėjo veikti pirmas Lie-tuvoje įsteigtas gumos fabrikas. Gumos dirbinių importas iš užsienio nuo tada žymiau sumažėjo. Bet visiškai nesustojo. 1934 m. gumos dirbinių į Lietuvą buvo importuota dar bemaž už pilnus ketu-

ris milijonus litų. Tiek gal dėl to, kad savame krašte esančio gumos fa-briko veikimo iš tikro bu-vo dar tik pradžia. Bet nemažas importas buvo dar ir 1935 m., viso siekęs apie pusantro milijono li-tų, taip pat ir praeitai-siais metais, siekęs apie vieną milijoną litų. Be to, importas, ką rodo ir šie metai, daugiau jau nema-žėja. Atvirkščiai, ką ypač rodo šių metų pirmasis pusmetis, turi tendencijos augti.

Tai yra suprantama, nes, pagerėjus bendrai ū-kiniai padėčiai, pareikala-vimas ir suvartojimas vi-sų prekių tam tikru pro-centu kyla. Ateityje jis gali ir dar daugiau pakil-ti.

Bet yra įdomu ir tai, kad kai kurių guminių dirbinių įvežimas ir fabri-kui veikiant nė kiek nesu-mažėjo, (neskaitant vienu kitu momentu galėjusio būti krizinio sumažėjimo). Taip pavyzd., 1934 m. automobilių padangų, kamery, šintų buvo įvežta už 356.000 litų, 1935 m. i-vežta už 303.000 litų. 1936 m. už 371.400 litų. Yra eilė ir kitų panašiu dirbinių.

Tai rodo, kad kaipurkie rinkoje reikalingi dirbi-niai dėl jų gamybai reika-lingu didesnių komplikuo-tesnių įrengimų ar pan. ir visai negaminami. Šiuo metu, kaip patiria-ma, Lietuvoje jau rimtai steigiamas ir antrasis gu-mos fabrikas. Jau užsaky-tos jam mašinos, parengti galutiniai statybos planai, įsteigta speciali bendrovė ir kt. Iki žiemos jis mano jau pradėti ir dirbti. Nau-dodamasis paskutiniųjų metų mašinų modeliais bei kitais technikos nau-jumais, žada tuoj visą šios srities gamybą pagyventi. Tsb.

RASEINIAI

Išėjo į Pensiją

Raseinių valst. gimnazi-jos dir. Justinas Senkevi-čius šiais mokslo metais nebegrižta — išėjo pensi-jon. Paskirtas naujas gimnazijos direktorius jau apsigyveno Raseiniuo-se. Be to, gimnazija su-lauks dar dviejų naujų pedagogų.

PAJEVONYS

Didelė Kat. Jaunimo Šventė

Vietos pav.-kai surengė gražią jaunimo šventę. Dalyvavo 8 pav.-kų vyrų ir mergaičių vėliavos, orkes-tras ir labai daug apvlin-kės kuopų jaunimo. Taip pat buvo atvykę iš Kauno Aleksoto "Vyčiai". Posė-džio metu buvo daug svei-kinimų ir paskaita. Links-mojų daly ir vaišės pasi-rodė nuoširdus pajevonie-čių pav.-kų ir kun. Bra-zausko vaišingumas.

KAUNE DIDELE STATYBA

Dabar Kaune eina dide-lė statyba. Statoma arba baigiama statyti visa ei-lė namų ir nemaža remon-tuojama pastatytųjų. Sta-tybose ir remontuose turi darbo apie 6000 žmonių. Prie statybos darbų gerai uždirba ir vežėjai, vežda-mi statybinių medžiagą. Prie statybos dirba apie 2.000 vienkinkų vežimų. Tsb.

TIKRAS LIETUVIS
JOSEPH D. GAYSON
LICENSED OPTICIAN
Geriausio stiliaus akiniai
721 Main St. Room 23
Hartford, Conn. Phone 2-6848

BROCKERT'S ALE

PADARYTAS IŠ LIETUVOS PARVEŽTŲ MIEŽIŲ

IŠ KRANO IR BUTELIUOSE!

Jei norite atsigerti skanaus alaus ar ale, kuris yra padarytas iš Lietuvos parvežtų miežių, atėję į tavernus ar restoranus prašykite BROCKERT'S. Paragavę BROCKERT'S — jo visuomet reikalausite.

Brockert's ALE

60 Ellsworth St.
Worcester, Mass.

Telefonas
Worcester, 5-4335

BOSTON BRANCH
1410 Columbia Rd.,
South Boston

PHONE
So. Boston
2271

Kalėdinė Ekskursija Į LIETUVĄ

LAIVAI IŠPLAUKIA IŠ NEW YORKO:

EUROPA Lapkričio 27
NEW YORK Gruodžio 2
HAMBURG Gruodžio 9
EUROPA Gruodžio 16

Greiti traukiniai prie pat laivo EUROPA Bremerhaven užtikrina patogią kelionę į Kauną. Patogus geležinkelio susisiekimas iš Hamburgo.

Informacijų klauskite pas vietinį agentą arba

HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD
252 BOYLSTON ST., BOSTON, MASS.